

Wojciech Kluj

Kronika Wydziału Teologicznego : I semestr 2007/2008

Studia Theologica Varsaviensia 46/1, 238-273

2008

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KRONIKA WYDZIAŁU TEOLOGICZNEGO I SEMESTR 2007/2008

I. WYDARZENIA Z WYDZIAŁU TEOLOGICZNEGO

1. Dnia 3 października 2007 r. odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa „Małżeństwo i rodzina – od Biblii po współczesność”. Plan konferencji przewidywał: Bp dr Stanisław Stefanek TChr, Słowo wprowadzające; ks. prof. dr hab. Bernd Willmes (Fulda), *Elternernung nach dem Alten Testament [Szacunek do rodziców w Starym Testamencie]*; ks. prof. dr hab. Christophe Gregor Müller (Fulda), *Mobilität und Teamfähigkeit. Frühchristliche Ehepaare und die paulinische Mission [Dyspozycyjność i współpraca. Wczesnochrześcijańskie pary małżeńskie i misja św. Pawła]*; ks. rektor prof. dr hab. Richard Hartmann, *Agenda Familie – Kirche ist gefordert [Agenda rodzinna – zadania Kościoła]*; ks. prof. UKSW dr hab. Mieczysław Ozorowski, *Dzieje teologii małżeństwa i rodziny od starożytności po średniowiecze*; ks. prof. UKSW dr hab. Adam Skreczko, *Troska o rodzinę kardynała Stefana Wyszyńskiego Prymasa Polski*. Konferencję zorganizował Instytut Studiów nad Rodziną.

2. W dniach 16-17 października 2007 r. odbyła się konferencja naukowa „Katecheza specjalna – terażniejszość i przyszłość”. W konferencji swe przedłożenia zaprezentowali: ks. dr Andrzej Kiciński, *Rozwój katechezy specjalnej w świecie*; mgr Krzysztof Maria Lausch, *Katecheza specjalna – co to właściwie oznacza?*; mgr Aleksandra M. Kielar, *Programy i pomoce dydaktyczne do katechezy dzieci upośledzonych umysłowo*; mgr Helena Sakowicz, *Terapia przez sztukę w pracy z dziećmi niesłyszącymi*; mgr Dorota Paluch, *Praca katechety w szkole specjalnej*; ks. mgr Krzysztof Prus (red. nac. czasopisma „Oligokatecheza”), dr Ewa Tomasiak, *Biblioterapia jako metoda pedagogiki specjalnej*; mgr Dorota Katarzyna Kaczmarek i dr Ewa Nowosielska, *Metody pracy z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (metoda Weroniki Sherborne, metoda Dobrego Startu, metoda Integracji Sensorycznej)*; mgr Katarzyna Lausch i mgr Krzysztof Maria Lausch, *Specjalna katecheza specjalna – czyli praca katechetyczna z osobą z głęboką niepełnosprawnością intelektualną*; mgr lic. Halina Poselska-Kubiak, *Metody pracy katechetyczno-duszpasterskiej z osobami z głębszą i głęboką niepełnosprawnością umysłową*; mgr Jerzy Sęczek, *Współpraca środowisk w katechezie specjalnej*; mgr Anna Mielecka, *Doświadczenia z przygotowania dzieci do I Komunii św. w Niepublicznej Szkole Specjalnej „Nasza Szkoła” prowadzonej przez stowarzy-*

szenie „*Po pierwsze rodzina*”. Konferencję zorganizowała Sekcja Katechetyki i Koło Naukowe Katechetyków.

3. Dnia 23 października 2007 r. odbyło się sympozjum naukowo-artystyczne „*Tożsamość europejska a kultura polska. Przestrzenie kulturowej tożsamości*”. Plan sympozjum przewidywał: I prezentacja – *Norwidowska przestrzeń tożsamości polskiej i europejskiej*, prezentacja i prowadzenie dr Katarzyna Flader, gość prof. Lech Sokół (Instytut Sztuki PAN); II prezentacja – *poszukiwanie tożsamości polskiej i europejskiej w przestrzeni filmowej na przykładzie twórczości K. Kieślowskiego*, prezentacja i prowadzenie ks. dr Witold Kawecki, gość prof. Tadeusz Lubelski (UJ); III prezentacja – *Polska przestrzeń publiczna a kultura europejska na przykładzie rzeźby*, prezentacja i prowadzenie prof. UKSW Jan Stanisław Wojciechowski, gość prof. Jan Kucz (ASP); IV prezentacja – *Przestrzenie sztuki – polscy malarze w Europie*, prezentacja i prowadzenie prof. UKSW Jan Wiktor Sienkiewicz, gość dr Mirosław A. Supruniuk (UMK). Sympozjum zorganizowała Sekcja Teologii Kultury.

4. Dnia 9 listopada 2007 r. odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa „*Antropologia w teologii systematycznej i praktycznej*”. Plan konferencji przewidywał: Słowo wprowadzające ks. abpa dra Kazimierza Nycza; promocję książki *Przemawiaj do nich moimi słowami* (Ez 3,4) pod red. Z. Godlewskiego (Warszawa 2007); referaty bp prof. Gerhard Müller (Regensburg), *Antropologia w teologii systematycznej*; ks. prof. dr hab. Bronisław Mierzwiński, *Antropologia w teologii praktycznej*; ks. prof. dr hab. Kazimierz Misiaszek, *Antropologia w katechezie*. Konferencję zorganizowała Sekcja Katechetyki oraz Naukowe Koło Katechetyków.

5. Dnia 14 listopada 2007 r. odbyło się XVII Sympozjum „*Kościół a Żydzi i judaizm*” *Wylączą was z synagogi* (J 16,2). W programie sympozjum znalazły się referaty: ks. prof. dr hab. Waldemar Chrostowski, *Apostoł Paweł w Antiochii Pizydyjskiej (Dz 13,14-51) – u początków rozdziału Synagogi i Kościoła*; ks. dr hab. Dariusz Kotecki (UMK, Toruń), *Kościół a Synagoga w tradycji Janowej*; ks. prof. dr hab. Tomasz Jelonek (PAT, Kraków), *Doskonałość odnowionego przymierza według Listu do Hebrajczyków*; ks. dr hab. Mirosław Wróbel (KUL), *Znaczenie formuły „Birkat ha-Minim” w procesie rozdziału Synagogi i Kościoła*. Sympozjum towarzyszyła wystawa fotografii z podróży studyjnej po Ziemi Świętej przygotowanej przez Koło Naukowe Studentów Bibliistyki UKSW pod kierunkiem dr Anny Kuśmirek. Sympozjum, które odbyło się na UKSW zorganizowali Zakład Dialogu Katolicko-Judaistycznego WT UKSW oraz Zakład Egzegezy i Teologii Biblijnej WT UMK w Toruniu.

6. Dnia 20 listopada 2007 r. odbyło się sympozjum „*Półwiecze naukowej działalności ks. prof. dr hab. Jana Łacha (1957-2007) – przyczynek do rozwoju qumranologii polskiej*”. Referaty wygłosili: ks. prof. dr hab. Roman Bartni-

cki, Ks. prof. Jan Łach – badacz, uczony, nauczyciel i rektor; ks. prof. dr hab. Waldemar Chrostowski, Ks. prof. Jan Łach oraz *Qumran i qumranologia (1947-1957-2007)*; ks. dr Marek Parchem, *Qumran – 60 lat później*; dr Zdzisław Jan Kapera (UJ), *Qumranologia w Polsce*; ks. prof. dr hab. Jan Łach, *Słowo Laureata*. Sympozjum zorganizowała sekcja biblijna WT UKSW.

7. 24 listopada 2007 r. odbyło się sympozjum naukowe „Słowa i antysłowa we współczesnych dyskusjach o małżeństwie i rodzinie”. Referaty wygłosili: abp prof. dr hab. Edward Ozorowski, *Znaczenie słowa w przekazie prawdy*; ks. prof. dr hab. Jerzy Bajda, *Słowo wolne i święte*; ks. dr Władysław Szewczyk, *Rodzina jako system – plusy i minusy*; ks. prof. UKSW dr hab. Adam Skreczko, *Manipulacja słowem w dyskusjach o rodzinie*; ks. dr Dariusz Wojnecki, *Terminy niejasne i dyskusyjne w niektórych kwestiach społecznych odnośnie rodziny*; dr Jakub Wójcik, *Słowo wewnętrzne w ujęciu św. Tomasza z Akwinu jako zagadnienie pedagogiki rodziny*; dr Jacek Ruszczyński, *Słowo i wiedza o człowieku*; mgr Wanda Papis, *Jakim językiem mówić o wartościach rodziny*; ks. dr Stanisław Biały, *Antysłowa z zakresu świętości aktu małżeńskiego*; mgr Krystyna Krysiak, *Implikacje etyczne języka władzy – nowomowy dotyczące rodziny*. Sympozjum zorganizował Instytut Studiów nad Rodziną WT UKSW w Łomiankach.

8. 11 grudnia 2007 r. odbyło się sympozjum „*Ecclesia in Europa*. Wybrane problemy Kościoła w Europie w świetle posynodalnej adhortacji Jana Pawła II”. Wygłoszone zostały referaty: ks. dr Jan Piotrowski, *Powstanie i główne idee „Ecclesia in Europa”*; ks. dr Artur Piotr Sokołowski SVD, *Kondycja religijna Europy*; ks. dr hab. Jacek Pawlik SVD, *O kulturę otwartą na drugiego człowieka*; ks. dr Ludwik Fąs SVD, *Sytuacje misyjne w Europie*; ks. dr Salezy B. Brzuszek OFM, *Nowa ewangelizacja, misje oraz dialog ekumeniczny i między religiami w „duchu Asyżu”*; ks. dr Zenon M. Styś OFM, *Franciszkańskie Centrum dla Europy Wschodniej i Azji Północnej, powstanie i działalność*; prof. dr hab. Eugeniusz Sakowicz, *Seria Wydawnicza „Jeden jest Pan” publikowana przez Franciszkańskie Centrum dla Europy Wschodniej i Azji Północnej*; ks. dr Janusz Aptacy, *Seria wydawnicza „Ire per mundum”*; mgr Paweł Szuppe, *Negatywne zjawiska kształtujące oblicze współczesnej Europy*. Sympozjum zorganizowane zostało przez Sekcję Misjologii WT UKSW oraz Papieskie Dzieła Misyjne.

9. Dnia 13 grudnia 2007 r. odbyła się konferencja „Czy istnieje teologia teatru?”. W programie znalazły się: prof. dr hab. Leszek Kołankiewicz (dyr. Instytutu Kultury Polskiej UW, Akademia Teatralna), *Teatr kultów transowych*; ks. Wacław Oszańca SJ (poeta, dziennikarz, UW oraz PWT „Bobolanum”), *Theatrum sacrum i profanum*; dr Jacek Kopciński (Instytut Badań Literackich PAN, Wydział Humanistyczny UKSW, redaktor miesięcznika „Teatr”),

Człowiek i Bóg we współczesnym teatrze (Cieplak, Tomaszuk, Warlikowski); dyskusja panelowa „Czy teologia teatru istnieje?” – prowadzenie dr Katarzyna Flader, goście: Anna Karoń-Ostrowska (redaktor „Więzi”), Maja Komorowska (aktorka, reżyser, prof. Akademii Teatralnej), Roman Kołakowski (dyrektor Teatru Rapsodycznego Dnia Trzeciego), Wiesław Komasa (aktor, reżyser, Akademia Teatralna). Konferencję zorganizowała Sekcja Teologii Kultury WT UKSW.

10. Dnia 20 lutego 2008 r. odbyło się sympozjum „150 lat Papieskiego Dzieła Misyjnego Dzieci w Polsce. Dzieci – dzieciom misji”. W programie sympozjum znalazły się referaty: S. mgr Kinga Kozdrój, *Historia i rozwój Papieskiego Dzieła Misyjnego Dzieci w Polsce*; mgr lic. Elżbieta Wryk, *Duchowość PDMD*; mgr lic. Anna Sobiech, *Projekty pomocy PDMD w Polsce na rzecz dzieci świata*; ks. dr hab. Stanisław Dziekoński, *Znaczenie wychowawcze PDMD w świetle statutów oraz innych dokumentów i publikacji PDMD*; Panel: „Błogosławione owoce PDMD w Kościele” poprowadził ks. dr Józef Kłoch, rzecznik prasowy KEP; udział wzięli ks. dr Jan Piotrowski, mgr lic. Anna Sobiech, mgr lic. Elżbieta Wryk, mgr Eliza Łoniewska, s. mgr Dorota Ostolska FMM, ks. dr Marek Gałuszka. Sympozjum zorganizowała Sekcja Misjologii WT UKSW wraz z Papieskimi Dziełami Misyjnymi w Polsce.

11. Dnia 27 lutego 2008 r. odbyło się sympozjum „Wydźwięk pielgrzymek Jana Pawła II do Meksyku”. W programie sympozjum znalazły się: ks. dr Zdzisław Struzik, *Wprowadzenie w problematykę sympozjum*; Raphael Steger Catano, Ambasador Meksykańskich Stanów Zjednoczonych, *Otwarcie sympozjum*, prof. dr hab. Magdalena Śniadecki-Kotarska (CESLA UW, UŁ), *Przemiany społeczno-polityczne w Meksyku w kontekście pielgrzymek Jana Pawła II*; bp prof. dr hab. Andrzej Dziuba, *Sanktuarium w Guadalupe w posłudze ewangelizacyjnej Jana Pawła II*; mgr Teresa Walendziak (Państwowe Muzeum Etnograficzne w Warszawie), *Spotkania Jana Pawła II z autochtonami Meksyku*; s. dr Jolanta Anna Hernik RMI, *Problematyka spotkań Jana Pawła II z duchowieństwem i osobami konsekrowanymi w Meksyku*; ks. dr Zdzisław Struzik (dyr. Instytutu Papieża Jana Pawła II w Warszawie), *Nowi meksykańscy święci i błogosławieni*; ks. dr Eleazar López Hernández (Cenami – México), *Fenomen świętości i kanonizacja Juana Diego*; ks. dr Tomasz Szyszka, *Jan Paweł II na tropach historii ewangelizacji Meksyku*. Sympozjum zorganizowały Instytut Papieża Jana Pawła II i Sekcja Misjologii WT UKSW.

12. „Warszawskie Spotkania Misjologiczne” (WSM). Cykliczne spotkania wykładowców programu specjalizacji misjologii, doktorów oraz doktorantów misjologii połączonych z prezentacją treści prowadzonych wykładów oraz dyskusją na temat ewentualnych zmian w programie, prowadzone przez ks. dr hab. Jarosława Różańskiego OMI. W danym semestrze odbyło się siedem spot-

kań, które prowadzili następujący wykładowcy: 15 października 2007 r. – ks. dr Józef Łupiński, *Główne nurty misji I- XV w.*; 29 października 2007 r. – ks. dr Janusz Aptacy, *Ekumenizm misyjny*; 12 listopada 2007 r. – dr Wojciech Kluj OMI, *Uzasadnienie działalności misyjnej*; 26 listopada 2007 r. – dr Jan Rusiecki SDB, *Liturgia w krajach misyjnych*; 3 grudnia 2007 r. – prof. dr hab. Piotr Nawrot SVD, *Muzyka baroku misyjnego*; 17 grudnia 2007 r. – dr Marek Rostkowski OMI, *Współpraca świeckich w działalności misyjnej Kościoła*; 25 lutego 2008 r. – dr hab. Jacek Pawlik SVD, *Obrzędowość dzisiaj: między wymogiem laickości a potrzebą rytualnej ekspresji*.

13. Działalność kół naukowych.

Naukowe Koło Studentów Teologii – 12 listopada 2007 r. – wyjazd szkoleniowo-formacyjny do Sokołowa Podlaskiego (przedstawienie nowych członków Koła, sprawozdanie z rocznej działalności przewodniczącej Koła, przedstawienie zadań, planów, wybory nowych władz na rok akademicki 2007/2008).

Naukowe Koło Misjologów. Wznowiono tradycję przyznawania „Nagrody Afrykańskiego Słonia” dla osób, które w szczególnie sposób przyczyniają się do rozwoju refleksji na temat misji. W tym roku nagrodę przyznano ks. kard. Adamowi Kozłowieckiemu, który od wielu lat jest misjonarzem w Zambii. Nagrodę wręczył o. dr hab. prof. UKSW Jarosław Różański, podczas wizyty w tym kraju w lipcu 2007 r. 17 listopada 2007 r. – na spotkaniu koła obowiązkowi opiekuna o. Tomasz Szyszka SVD. Wybrano nowe władze, przewodniczącym został Igor Homka. 21 listopada 2007 r. odbył się pokaz filmu „Misja”. 17 grudnia 2007 r. odbyło się tradycyjne spotkanie wigilijne misjologów. Członkowie Koła pomagali w organizacji sympozjów: „Ecclesia in Europa. Wybrane problemy Kościoła w Europie w świetle posynodalnej adhortacji Jana Pawła II” (11 grudnia 2007 r.), „150 lat Papieskiego Dzieła Misyjnego Dzieci w Polsce. Dzieci – dzieciom misji” (20 lutego 2008 r.) oraz „Wydźwięk pielgrzymek Jana Pawła II do Meksyku” (27 lutego 2008 r.).

Koło Naukowe Studentów IEMiD. W semestrze zimowym 2007/2008 Koło wydało trzy numery miesięcznika „Obserwator”. Koło przeprowadziło akcję charytatywną „kurtkopiksele” polegającą na pozyskaniu sponsorów na zakup kurtek na zimę dla dzieci z ubogich rodzin Gimnazjum nr 3 w Skierniewicach, Gimnazjum nr 15 w Lublinie oraz Szkoły Podstawowej w Klementowicach. Udało się obdarować 89 dzieci ciepłą odzieżą zimową oraz drobnymi upominkami.

Koło Naukowe Katechetów pomogło w organizacji konferencji naukowych „Katecheza specjalna – terażniejszość i przyszłość” (16-17 października 2007 r.) oraz „Antropologia w teologii systematycznej i praktycznej” (9 listopada 2007 r.).

Koło Naukowe Studentów Bibliistyki zorganizowało wystawę fotograficzną z podróży studyjnej po Ziemi Świętej. Prezentowana ona była podczas XVII Sympozjum „Kościół a Żydzi i judaizm” *Wyłączą was z synagogi* (J 16,2), które odbyło się dnia 14 listopada 2007 r.

II. STOPNIE I TYTUŁY NAUKOWE

1. PROFESURA

Ks. dr hab. Stanisław Jan Kałdon

Postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 października 2007 r. otrzymał tytuł naukowy profesora nauk teologicznych.

2. HABILITACJE

Ks. dr Witold Jedynak, *Spółeczny wymiar apostołstwa ludzi świeckich w ujęciu biskupa przemyskiego Józefa Sebastiana Pelczara (1900-1924)*.

Recenzenci: ks. prof. dr hab. Józef Krętosz, UŚ
ks. prof. dr hab. Krzysztof Pawlina, PWTW
ks. prof. dr hab. Józef Warzeszak, UKSW
ks. prof. dr hab. Marian Wolicki, Wznos (filia KUL)
Data kolokwium habilitacyjnego: 24 września 2007 r.

Praca ukazuje społeczny wymiar apostołstwa ludzi świeckich według koncepcji biskupa przemyskiego Józefa Sebastiana Pelczara. Podkreśla nowatorstwo i oryginalność jego myśli społeczno-teologicznej, która znacznie wyprzedzając nauczanie Soboru Watykańskiego II, dała podstawy do rozwoju akcji katolicko-społecznej w diecezji przemyskiej. Kościół nie może ograniczać swojego zainteresowania jedynie do spraw duchowych, ale musi zabiegać o uporządkowanie życia doczesnego opierając je na wartościach chrześcijańskich. Całość materiału została ujęta w pięciu rozdziałach: 1. Powołanie laikatu do apostołstwa w Kościele i świecie, 2. Apostolska odpowiedzialność za społeczność podstawowe, 3. Działalność społeczno-dobroczynna, 4. Wspólnotowy wymiar apostołstwa i 5. Przygotowanie laikatu do pracy apostołskiej w Kościele i świecie.

Ks. dr Stanisław Łabendowicz, *Katecheza dorosłych Kościoła posoborowego w świetle dokumentów Kościoła i literatury katechetycznej*.

Recenzenci: ks. prof. dr hab. Jerzy Bagrowicz, UMK
ks. dr hab. Radosław Chałupniak, UO
ks. dr hab. Kazimierz Misiaszek, prof. UKSW

ks. prof. dr hab. Jan Szpet, UAM

Data kolokwium habilitacyjnego: 15 października 2007 r.

Praca składa się z trzech rozdziałów. W pierwszym rozdziale ukazane zostały motywy katechezy dorosłych, które wynikają z przemian posoborowych, z uwarunkowań społeczno-kulturowych oraz z zagrożeń dla rozwoju wiary. Ukazane motywy pozwalają dostrzec nieodzowną potrzebę katechezy dorosłych we wspólnocie Kościoła. Drugi rozdział koncentruje się na poszukiwaniu specyfiki katechezy dorosłych, jej charakteru teologiczno-eklezyjnego i wymiaru antropologicznego. Przedmiotem trzeciego rozdziału są środowiska katechezy dorosłych, podstawowe aspekty dydaktyki oraz sposoby i możliwości realizacji katechezy dorosłych. Dokumenty i literatura katechetyczna ukazują konieczność integralnego rozwoju osoby ludzkiej a także permanentnej formacji religijnej, trwającej przez całe życie.

Ks. dr Paweł Warchoń OFM Conv, *Miłosierny Bóg i miłosierny człowiek. Teologiczna interpretacja miłosierdzia w nauczaniu Jana Pawła II.*

Recenzenci: ks. prof. dr hab. Tadeusz Doła, UO

ks. prof. dr hab. Zdzisław J. Kijas, PAT

ks. prof. dr hab. Marian Rusecki, KUL

ks. prof. dr hab. Jacek Salij, UKSW

Data kolokwium habilitacyjnego: 12 listopada 2007 r.

Materiał źródłowy pracy stanowią doświadczenie miłosierdzia na płaszczyźnie wiary, oraz liczne i bogate treściowo wypowiedzi papieskie na ten temat. W pierwszym rozdziale autor przedstawił korzenie papieskiego rozumienia miłosierdzia, powiązane z poglądami takich osób, jak np. św. Tomasz z Akwinu, św. Teresa od Dzieciątka Jezus, św. Albert Chmielowski, św. Faustyna Kowalska, ks. Michał Sopoćko, czy ks. Wincenty Granat. Drugi rozdział odnosi się do ogromu zagrożeń i cierpień dzisiejszego człowieka. Wiele z nich jest skutkiem błędnej wizji Boga. Trzeci rozdział omawia owoce Bożego miłosierdzia widoczne w sakramentach, w modlitwie, ale również w słowach i czynach. Czwarty rozdział ukazuje człowieka ku któremu Bóg kieruje swoje zbawcze działanie. Piąty ukazuje kulturę miłosierdzia, jako ocalenie dla człowieka i świata.

Ks. dr Zdzisław Kupisiński SVD, *Śmierć jako wydarzenie eschatyczne. Zwyczaje, obrzędy i wierzenia pogrzebowe oraz zaduszkowe mieszkańców regionu opoczyńskiego i radomskiego.*

Recenzenci: ks. dr hab. Jan Perszon, prof. UMK

prof. dr hab. Eugeniusz Sakowicz, UKSW

ks. dr hab. Henryk Szmulewicz, PAT

ks. dr hab. Józef Urban, prof. UO

Data kolokwium habilitacyjnego: 10 grudnia 2007 r.

Praca składa się z pięciu rozdziałów. W rozdziale pierwszym „Ludowe wyobrażenie o śmierci i jej aksjologia” autor ukazał różnorodność uczuć, jakie towarzyszą człowiekowi na myśl o śmierci, która jest pojmowana jako odłączenie duszy od ciała. W rozdziale drugim „Przeżywanie śmierci w tradycji ludowej” ukazał tradycyjny sposób umierania w społeczności wiejskiej, w którym to wydarzeniu miała udział cała społeczność. W rozdziale trzecim „Obrzędy pogrzebowe” autor ukazał obrzędy pogrzebowe – przejścia z ich dawniejszą uprawą magiczną oraz współczesną liturgiczną. W rozdziale czwartym „Elementy zaduszkowe w roku obrzędowym” ukazana jest pamięć o zmarłych występująca w całym roku liturgicznym. W rozdziale piątym „Przemiany obrzędowości pogrzebowej i zaduszkowej” ukazał przemiany, jakie dokonały się w podejściu do cierpienia i śmierci oraz w obrzędach pogrzebowych. Praca zawiera aneksy: modlitwy o dobrą śmierć, modlitwy za zmarłych, pieśni żałobne, inskrypcje nagrobkowe, relacje informatorów, kwestionariusz badań terenowych, mapy etnograficznych badań terenowych.

3. DOKTORATY

Mgr lic. Jolanta Ł a b a, *Idee religijne w wybranej literaturze „fantasy” lat 1930-75. Studium fenomenologiczne.*

Promotor: prof. dr hab. Eugeniusz S a k o w i c z, UKSW

Recenzenci: ks. prof. dr hab. Henryk S e w e r y n i a k, UKSW

dr hab. Piotr S t a w i Ń s k i, prof. AJD

Data obrony pracy doktorskiej: 16 października 2007 r.

Jako „fantasy” autorka rozumie gatunek literatury popularnej, która czerpie motywy z mitologii, baśni, podań ludowych, legend, sag bohaterskich, średniowiecznych poematów rycerskich. Literatura ta stanowi odmianę fantastyki wywodzącej się z *science-fiction*, ale nawiązuje do fantastyki baśniowej oraz mitu. Nie wszyscy pisarze tego nurtu dorównują wiedzą i wyobraźnią Tolkienowi czy Lewisowi. Autorka opracowała w tej literaturze różne wątki, m.in. takie postaci jak kapłani, magowie, przedstawiciele „mocy”, banici, czy bestiarusze oraz takie zagadnienia jak kosmogonia krain fantastycznych równowaga przeciwstawnych mocy, neutralność i relatywizm „fantasy”, drogi inicjacji i rytuały przejścia.

Ks. mgr lic. Krzysztof C h o d k o w s k i, *Trójczasowość Mszy Wieczerzy Pańskiej.*

Promotor: ks. dr hab. Jacek N o w a k, prof. UKSW

Recenzenci: ks. dr hab. Jan M i a z e k, prof. UKSW

ks. prof. dr hab. Helmut Sobeczko, UO

Data obrony pracy doktorskiej: 29 października 2007 r.

Autor podjął się opracowania trójczasowości Mszy Wieczery Pańskiej, to znaczy ścisłego związku przeszłości, terażniejszości i przyszłości, jakie są obecne w Eucharystii. Całość pracy można podzielić na dwie części. Pierwsza część stanowią dwa pierwsze rozdziały, w których autor zajął się analizą tekstów biblijno-liturgicznych wielkoczwartkowej Mszy Wieczery Pańskiej oraz tekstami euhologicznymi. Drugą część stanowią trzy kolejne rozdziały, które w oparciu o wcześniejszą analizę ukazują treści trójczasowości Eucharystii jako pamiątki uobecniającej w wymiarze *signum rememorativum*, *signum demonstrativum* i *signum prognosticum*.

Mgr lic. Grażyna Czarna, *Ojcostwo i macierzyństwo jako kryterium moralności chrześcijańskiej w świetle nauczania Jana Pawła II.*

Promotor: ks. dr hab. Marian Graczyk, prof. UKSW

Recenzenci: ks. dr hab. Ireneusz Mroczkowski, prof. UKSW

ks. prof. dr hab. Jan Kowalski, PAT

Data obrony pracy doktorskiej: 30 października 2007 r.

Znamiona ojcostwa i macierzyństwa są znakami objawiającego się Boga. One też, na zasadzie paraleli, odkrywają pełną prawdę o człowieku. Człowiek, na wzór Boga, rodzi do życia, opiekuje się, służy i troszczy się o nie, prowadzi je ku doskonałości. Nie inaczej, jak tylko w ten sposób wypełnia pierwsze, wypowiedziane przez Stwórcę do istoty ludzkiej, słowa wezwania: *Bądźcie płodni i rozmnażajcie się, abyście zaludnili ziemię i uczynili ją sobie poddaną* (Rdz 1, 28). Określają one też ten szczególny rys człowieczeństwa jakim jest powołanie do ojcostwa i macierzyństwa. Taka prawda o Bogu i człowieku stała się przedmiotem nauczania Jana Pawła II, a dysertacja stawiała sobie zadanie udzielenia odpowiedzi na pytanie: przez co rzeczywistość ojcostwa i macierzyństwa bosko-ludzkiego stanowić może kryterium moralności chrześcijańskiej?

Ks. mgr lic. Jan Kaczkowski, *Godność człowieka umierającego a pomoc osobom w stanie terminalnym.*

Promotor: ks. dr hab. Marian Machinek, prof. UWM

Recenzenci: ks. prof. dr hab. Paweł Góralczyk, UKSW

ks. dr hab. Jan Perszon, prof. UMK

Data obrony pracy doktorskiej: 30 października 2007 r.

W rozdziale pierwszym „Koncepcja osoby ludzkiej” autor zaprezentował koncepcję osoby ludzkiej w ujęciu filozoficznym i teologicznym. W rozdziale drugim „Godność osoby ludzkiej” autor wyjaśnił pojęcie godności jako kategorię teologiczno-moralną. Rozdział III „Dialogiczna struktura opieki paliatyw-

nej” ukazał sytuację terminalną w sposób integralny, uwzględniający osobową naturę i godność człowieka umierającego. W rozdziale IV „Dialogiczna struktura opieki terminalnej” autor ukazał formę opieki w jej kształcie medycznym a następnie omówił je z perspektywy teologiczno-moralnej.

Ks. mgr lic. Ruslan Martsishak, *Duszpasterstwo w Kościele Greckokatolickim w diecezji wrocławsko-gdańskiej w Polsce. Studium historyczno-pastoralne.*

Promotor: ks. dr hab. Jan Przybyłowski, prof. UKSW

Recenzenci: ks. prof. dr hab. Bronisław Mierzwiński, UKSW

ks. dr hab. Adam Przybecki, prof. UAM

Data obrony pracy doktorskiej: 5 listopada 2007 r.

Praca prezentuje społeczność ukraińską w polskiej rzeczywistości (rozdział I), Kościół spełniający misję Jezusa Chrystusa w tej społeczności (rozdział II), specyfikę duszpasterstwa w określonych warunkach historyczno-społecznych, uwzględniających mentalność, rodzime tradycje i potrzeby duchowe wiernych (rozdziały III, IV i V). Cenną informacją jest opis liturgii grekokatolickiej oraz opis prywatnych praktyk pobożnościowych grekokatolików, ze wskazaniem ich genety i wyjaśnieniem znaczenia.

Mgr lic. Adam Matyszewski, *Liturgiczno-teologiczne treści polskich pieśni wielkopostnych od XV do końca XVIII wieku.*

Promotor: ks. dr hab. Jacek Nowak, prof. UKSW

Recenzenci: ks. prof. dr hab. Jan Decyk, UKSW

ks. dr hab. Zbigniew Wit, prof. KUL

Data obrony pracy doktorskiej: 6 listopada 2007 r.

Praca, przez swoją interdyscyplinarność, dotyka szerokiej problematyki pieśni oraz muzyki sakralnej, ze szczególnym uwzględnieniem polskiej pieśni wielkopostnej czterech stuleci (XV-XVIII w.), jej genety, treści teologicznych, a także miejsca i roli, która pełniła w liturgii i religijności minionych pokoleń.

Ks. mgr lic. Ryszard Kotynia, *Katolickie ośrodki adopcyjno-opiekuńcze jako wyraz troski Kościoła w Polsce o dobro dziecka osieroconego. Studium teologiczno-pastoralne.*

Promotor: ks. dr hab. Adam Skreczko, prof. UKSW

Recenzenci: ks. prof. dr hab. Bronisław Mierzwiński, UKSW

ks. prof. dr hab. Ryszard Kamiński, KUL

Data obrony pracy doktorskiej: 13 listopada 2007 r.

Celem pracy jest próba ukazania troski Kościoła katolickiego w Polsce o dziecko osierocone wyrażonej w nauczaniu i realizowanej poprzez pracę ka-

tolickich ośrodków adopcyjno-opiekuńczych. Dysertacja składa się z czterech rozdziałów. Pierwszy ilustruje sytuację dziecka osieroconego w ujęciu statystycznym, psychologicznym oraz prawnym, a także opisuje rodzinne i instytucjonalne formy opieki zastępczej. Drugi rozdział analizuje naukę Magisterium Kościoła powszechnego oraz polskiego dotyczącą troski o dziecko osierocone. Trzeci rozdział charakteryzuje działalność katolickich ośrodków adopcyjno-opiekuńczych w Polsce. Czwarty rozdział to wnioski pastoralne kierowane w stronę Kościoła katolickiego w Polsce dotyczące zwiększenia troski o dobro dziecka osieroconego.

Mgr lic. Maria Domin, *Implikacje moralne teologii cierpienia w nauczaniu Jana Pawła II.*

Promotor: ks. dr hab. Marian Graczyk, prof. UKSW

Recenzenci: ks. prof. dr hab. Józef Zabielski, UKSW

ks. dr hab. Krzysztof Jeżyna, prof. KUL

Data obrony pracy doktorskiej: 23 listopada 2007 r.

Cierpienie w nauczaniu Jana Pawła II zajmuje wyjątkowe miejsce. Od początku pontyfikatu wskazywał on na jego szczególną rolę w życiu każdego człowieka. Rozprawa zawiera trzy rozdziały. Rozdział pierwszy przybliży papieskie rozumienie cierpienia. Kwestia cierpienia dotyczy każdego człowieka, dlatego w rozdziale drugim ukazane zostało, iż cierpienie wpisane jest w realizację chrześcijańskiego powołania. W rozdziale trzecim przybliżone zostały wyzwania moralne, na jakie papież wskazuje ludziom stającym w obliczu człowieka cierpiącego. Cierpienie to jeden z tych obszarów ludzkich doświadczeń, który jest sposobnością do ujawnienia moralnej wielkości człowieka poprzez podejmowanie wyzwań jakie pojawiają się zarówno przed człowiekiem cierpiącym jak i przed każdym, kto podejmuje wobec niego posługę.

Dr Anna Hordocka, *Die existenzielle Entscheidung in Psalm 13.*

Promotor: ks. prof. dr hab. Julian Warzecha, UKSW

Recenzenci: ks. dr hab. Krzysztof Bardski, prof. UKSW

ks. prof. dr hab. Antoni Tronina, KUL

Data obrony pracy doktorskiej: 26 listopada 2007 r.

Psalm 13 należy do gatunku literackiego „lamentacji jednostki”. Autorka analizuje decyzję egzystencjalną jako cechę charakterystyczną w lamentacjach jednostki. Autorka najpierw wyjaśnia filozoficzne konotacje wyrażenia „decyzja egzystencjalna” w oparciu o teksty znanych filozofów oraz w kontekście Starego Testamentu. W rozdziale drugim prezentuje Psalm 13 ze szczególnym uwzględnieniem historii redakcji, analizy strukturalnej oraz analizy semantycz-

nej. W rozdziale trzecim podejmuje problematykę poprzedniego rozdziału z perspektywy „decyzji egzystencjalnej”. Ostatni rozdział weryfikuje wnioski.

Ks. mgr lic. Jan Krynicki, *Wartość teologiczna personalizmu Williama Sterna.*

Promotor: ks. dr hab. Bogumił Gacka, prof. UKSW

Recenzenci: ks. dr hab. Ignacy Bokwa, prof. UKSW

ks. dr hab. Krzysztof Guzowski, prof. KUL

Data obrony pracy doktorskiej: 27 listopada 2007 r.

W XX wieku, m.in. dzięki Rahnerowi, dokonał się „zwrot antropologiczny”, który zmienił perspektywę uprawiania teologii. Celem pracy było wydobycie personalizmu Williama Sterna i przebadanie, jaką wartość dla teologii ma system personalizmu krytycznego autora studium *Osoba i rzecz*. W pierwszym rozdziale autor ukazał myśl personalistyczną Sterna na tle tego nurtu na przełomie XIX i XX w. W drugim dokonał porównania rzeczywistości osobowej Boga, z analogiczną człowieka. W trzecim przedstawił w konkretach możliwość zastosowania „personalizmu krytycznego” w teologii.

Mgr lic. Marta Putkowska, *Mistyka życia codziennego kobiet w buddyzmie. Studium religiologiczne.*

Promotor: prof. dr hab. Eugeniusz Sakowicz, UKSW

Recenzenci: ks. prof. dr hab. Stanisław Urbański, UKSW

ks. prof. dr hab. Ireneusz Werbiński, UMK

Data obrony pracy doktorskiej: 4 grudnia 2007 r.

Aby pokazać drogę, jaką musiały przebyć buddystki od starożytnych Indii do czasów współczesnych, w rozdziale I autorka omawia genezę i niektóre wymiary buddyjskiej duchowości kobiecej. Ponieważ w buddyzmie przez wieki profil duchowości wyznaczali mężczyźni, w rozdziale II autorka ukazuje ścieżkę duchową żony i matki. Rozdział III ukazuje drogę duchowego życia buddyjskiej mniszki. Rozdział IV ukazuje możliwości spotkania buddyzmu z chrześcijaństwem. Jest to prawdziwe duchowe wyzwanie dla kobiet.

Mgr lic. Michał Janusz Klukowski, *Teoria religii według religioznawstwa marksistowskiego w Polsce 1957-1989.*

Promotor: prof. dr hab. Eugeniusz Sakowicz, UKSW

Recenzenci: ks. prof. dr hab. Józef Kulisz, UKSW

ks. dr hab. Jan Perszon, prof. UMK

Data obrony pracy doktorskiej: 4 grudnia 2007 r.

Dysertacja przedstawia założenia marksistowskiej szkoły religioznawczej w Polsce w latach 1957-1989. Szkoła ta skupiona była wokół utworzonego

w 1957 roku czasopisma *Euhemer. Przegląd religioznawczy* i związanego z nim Polskiego Towarzystwa Religioznawczego w okresie jego ideologicznej działalności. Do syntetycznego przedstawienia teorii religii według marksistowskiej grupy religioznawczej wykorzystano metodę analizy i krytyki piśmiennictwa. Ze względu na klasyczną formę religioznawczą rozprawy skupia się ona na aspektach dotyczących istoty, struktury i pochodzenia religii oraz funkcji, jakie pełni ona w społeczeństwie. W pracy celowo pominięte zostały elementy istotnie propagujące zamierzenia ideologiczne – m.in. ateizm, tanatologia religii.

Mgr lic. Anna Magdalena Przerwa, *Religia i jej funkcje według „New Age”. Studium religioznawcze.*

Promotor: prof. dr hab. Eugeniusz Sakowicz, UKSW

Recenzenci: ks. prof. dr hab. Józef Kulisz, UKSW

dr hab. Piotr Stawiński, prof. AJD

Data obrony pracy doktorskiej: 4 grudnia 2007 r.

Celem pracy jest ukazanie co zwolennicy „New Age” rozumieją pod pojęciem religii i jakie powinna ona spełniać funkcje. Przedefiniowanie religii w tym nurcie, a tym samym ludzkiej natury, stwarza nie tylko nowe rozumienie samej religii, ale też odmienne od tradycyjnego pojmowania funkcje religii. Praca podzielona jest na pięć rozdziałów poświęconych (I) pojęciu, genezie i istocie religii, (II) funkcji soterycznej, (III) funkcji antropotwórczej, (IV) funkcji socjotwórczej i (V) funkcji kulturotwórczej.

Mgr lic. Hanna Kochan, *Ekumeniczny wymiar pojednania w nauczaniu Jana Pawła II.*

Promotor: ks. dr hab. Wojciech Hanc, prof. UKSW

Recenzenci: ks. dr hab. Jan Przybyłowski, prof. UKSW

ks. dr hab. Józef Budniak, prof. UŚ

Data obrony pracy doktorskiej: 5 grudnia 2007 r.

W rozdziale pierwszym autorka prezentuje podstawowe zasady ekumenicznego wymiaru pojednania w nauczaniu Jana Pawła II opierające się na zasadzie chrześcijańskiego trynitaryzmu, misji Jezusa uwidocznionej w zasadzie chryzologicznej i na zasadzie pneumatologicznej, czyli w działaniu Ducha Świętego. W drugim rozdziale autorka analizuje istotne elementy ekumenicznego wymiaru pojednania, ze szczególnym uwzględnieniem *metanoi*. Ostatni rozdział charakteryzuje płaszczyzny pojednania, ich realizację. Jan Paweł II zdawał sobie sprawę, że proces ekumenicznego pojednania domaga się konkretnych słów i gestów w odniesieniu do Kościołów i Wspólnot chrześcijańskich.

Ks. mgr lic. Norbert Lis, *Działalność polskich misjonarzy i misjonek w Tanzanii.*

Promotor: ks. dr hab. Jarosław Różański, prof. UKSW

Recenzenci: ks. dr hab. Jan Przybyłowski, prof. UKSW

ks. dr hab. Jan Górski, prof. UŚ

Data obrony pracy doktorskiej: 8 stycznia 2008 r.

Autor prezentuje pracę misyjną polskich misjonarzy i misjonek w Tanzanii, którzy pracują tam już od blisko czterdziestu lat. Rozdział pierwszy traktuje o uwarunkowaniach pracy misyjnej w Tanzanii. W drugim przedstawia polskich misjonarzy i misjonek. Dalej analizuje pracę pastoralną w Kościele tanzanickim, ze szczególnym uwzględnieniem zaangażowania na rzecz promocji ludzkiej i dialogu z miejscową kulturą i innymi religiami.

Ks. mgr lic. Tomasz Płonka, *Stopniowalność orzeczeń Magisterium Kościoła w nauczaniu Stolicy Apostolskiej podczas pontyfikatu Jana Pawła II.*

Promotor: ks. prof. dr hab. Jacek Salij, UKSW

Recenzenci: ks. prof. dr hab. Józef Warzeszak, UKSW

ks. prof. dr hab. Krzysztof Gózdź, KUL

Data obrony pracy doktorskiej: 8 stycznia 2008 r.

Celem rozprawy jest zbadanie stopniowalności orzeczeń *Magisterium Ecclesiae* w dwóch wymiarach: nauczania i obowiązywalności tego nauczania, a więc według autorytetu nauczania oraz według prawd nauczanych. Autor zauważa, że nauczanie podczas pontyfikatu Jana Pawła II naznaczone jest przede wszystkim jako nauczanie biskupów całego świata w jedności z Następcą Piotra. Zarówno nauczanie papieża, jak i biskupów dzieli się na uroczyste i zwyczajne. Od strony prawd nauczanych Jan Paweł II poszedł w kierunku zasady hierarchii prawd, ukazanej w kluczu trynitarnym i chrystologicznym.

Mgr lic. Joanna Łoś, *Konwersja jako problem ekumeniczny w świetle międzyreligijnej i międzywyznaniowej literatury teologicznej.*

Promotor: ks. dr hab. Wojciech Hanc, prof. UKSW

Recenzenci: prof. dr hab. Eugeniusz Sakowicz, UKSW

ks. prof. dr hab. Zygfryd Glaeser, UO

Data obrony pracy doktorskiej: 26 lutego 2008 r.

Autorka podjęła się prezentacji bogatych uwarunkowań, rozporządzeń, postaw i konsekwencji związanych z konwersją rozumianą jako zmiana wyznania lub religii podejmowaną zarówno przez jednostki, jak i przez grupy wyznaniowe. Ukazała także skomplikowane mechanizmy funkcjonujące we wzajemnych odniesieniach tych, którzy podjęli decyzję o zmianie wspólnoty wyznaniowej lub religijnej zarówno wobec wspólnoty, którą opuścili, jak i wobec nowo wy-

branej grupy religijnej. Autorka wskazała na wiele nieuczciwych sytuacji i metod związanych z pozyskiwaniem wiernych przez poszczególne grupy religijne.

4. MAGISTERIA

Czerwiec 2007 – Aneta Gąsiorek, *Biblia w tradycji monastycznej pierwszych wieków*; Marek Maciążek, *Postawa chrześcijanina wobec cierpienia na podstawie Listu Apostolskiego „Salvifici doloris” Jana Pawła II*; Maria Staniek, *Małżeństwo wspólnotą wiary i miłości na podstawie Księgi Liturgicznej „Obrzędy sakramentu małżeństwa” i wskazań Kościoła w Polsce*; Bartłomiej Swat, *Etyczny wymiar eutanazji we współczesnym nauczaniu Kościoła*; Mariola Ścierańska, *Obrzęd odnowienia przymierza: Ne 10 a tradycja deuteronomistyczna na przykładzie Joz 24*; Ilona Gomuła, *Miłosierdzie chrześcijańskie w Pismach Matki Teresy z Kalkuty*; Wioleta Halusiak, *Wychowanie chrześcijańskie a system wychowawczy Janusza Korczaka*; Halina Kowalska, *Chrześcijański sens ludzkiego cierpienia w świetle listów Ojca Pio*; Marzena Kuśta, *Duszpasterstwo parafii świętego Jakuba Apostoła w Skaryszewie w latach 1918-1939*; ks. Piotr Bonin, *Kapłańska realizacja postawy „być” w życiu i działalności o. Waltera Ciszka SJ*; Halina Szcześniak-Czyżewska, *Relatywizm moralny a postawy społeczne chrześcijanina w świetle nauczania Jana Pawła II*.

Lipiec 2007 – Anna Maciejewska, *Wizerunek polityka-katolika w publicystyce Aleksandra Halla*; Bogumiła Liszewska, *Życia i działalność Wandy Piecuch-Piotrowskiej*; Aleksandra Łasińska, *Moralno – społeczne problemy związane z wystąpieniem AIDS w Polsce na podstawie „Gazety Wyborczej” oraz „Tygodnika Powszechnego”*; Agata Markiewicz, *Ekumeniczna Nagroda Filmowa*; Zuzanna Ziółkowska, *Byty niebiańskie i ich przedstawienia na wybranych ikonograficznych przykładach*.

Wrzesień 2007 – Ks. Waldemar Żukowski, *Powstawanie i dojrzewanie podstawowej wspólnoty kościelnej na przykładzie misji Masomeloka (w diecezji Toamasina na Madagaskarze)*; Łukasz Sionek, *Misterium Zmartwychwstania Jezusa Chrystusa w wybranych dokumentach i katechezach Jana Pawła II*; Emilia Bączek, *Wkład Kościoła w poszanowanie praw dziecka w Afryce i Ameryce Łacińskiej w świetle wybranych czasopism misyjnych w latach 1995 – 2005*; Dorota Katarzyna Milewska, *Prasa laicka wobec choroby i śmierci Jana Pawła II na przykładzie ogólnopolskich dzienników*; Joanna Dagmara Milunas, *Świat nadnaturalny w tradycyjnych religiach afrykańskich według literatury afrykanistycznej*; Justyna Pakuła, *Międzynarodowy wolontariat Don Bo-*

sco – studium historyczno – teologiczne; Sławomir Stołarczyk, *Doniosłość uczuć w czynie moralnym wg Dietricha von Hildebranda*.

Październik 2007 – Krzysztof Bartosiak, *Przemoc jako zagrożenie życia rodziny w świetle dwumiesięcznika „Niebieska Linia” w latach 1999 – 2005*; Weronika Mironiuk, *Motywy i cele wyjazdu osób świeckich na misje*; Magdalena Pietrak, *Obraz Kościoła w artykułach Adama Szostkiewicza publikowanych na łamach tygodnika „Polityka” w latach 2002 -2006*; Matylda Zalewska, *Wizja społeczno-kulturowa Kościoła katolickiego w artykułach „Newsweek Polska” w latach 2005 – 2006*; Wojciech Idzik, *Chrześcijaństwo nadzieją Europy w świetle „Fenomeny Europy” Czesława Bartnika*; Anna Chrobotowicz, *Problematyka uzależnienia od alkoholu w Polsce. Studium teologiczno – moralne*; Dariusz Żebrowski, *Apostolski wymiar choroby i cierpienia w nauczaniu Jana Pawła II w ojczyźnie*; Łukasz Cwiłka, *Hetyci a Stary Testament*; Marek Dąbrowski, *Alkoholizm jako zagrożenie moralne dla młodzieży*; Anna Florkiewicz, *Współczesne zjawisko konwersji religijnej i wyznaniowej*; Kamil Kawalko, *Odpowiedzialność za media w nauczaniu Kościoła*; Aliona Mierzejewska, *Duchowość Nowego Człowieka w programie Oazy Nowego Życia I stopnia*; Agnieszka Ślusarczyk, *Działalność misyjna polskich franciszkanów konwentualnych w Zambii*; Marta Klos, *Wpływ dziennikarstwa telewizyjnego na kształtowanie zaufania społecznego*; Małgorzata Ołędzka, *Sposób przedstawiania bóstw hinduizmu w sztuce sakralnej na przykładzie indyjskiego stanu Tamil Nadu*; Izabela Mroczkowska, *Dialog z judaizmem na podstawie nauczania Jana Pawła II*; Magdalena Zuzankiewicz, *Działalność misyjna polskich franciszkanów w Zambii*; Kamila Karwowska, *Pojęcie śmierci w ludowych zwyczajach pogrzebowych na podstawie Dzieł Oskara Kolbera*; Anna Kołodziejek, *Reklama internetowa jako nowa forma komunikacji społecznej*; Ks. Tadeusz Masłowski, *Rola świeckich w kościele na podstawie czasopisma „Oaza” w latach 1992 – 2006*; Beata Misztal, *Moralne aspekty wyzwolenia z mocy oddziaływania szatańskiego w świetle publikacji ks. Gabriela Amortha*; Cezary Piętka, *Wkład polskich Braci Mniejszych Konwentualnych w rozwój Kościoła w Tanzanii*; Iwona Sztabowska, *Specyfika pracy korespondenta wojennego na przykładzie Waldemara Milewicza*; Adam Wójcik, *Moralne aspekty teologii stworzenia w malarskiej wizji Michała Anioła Buonarroti na przykładzie fresków Kaplicy Sykstyńskiej*; Magdalena Biernat, *Problemy dzieci i młodzieży na łamach Tygodnika „Newsweek Polska” w latach 2001 – 2006*; Anna Dziwno, *Media a polityka w ujęciu publicystów „Tygodnika Powszechnego” w latach 2001 – 2007*; Michał Kreczmański, *Herling-Grudziński w „Rzeczpospolitej”*; Anna Łach-Musiałkiewicz, *Przygotowanie do małżeństwa i życia w rodzinie na podstawie dokumentów Kościoła*

la po II Soborze Watykańskim; Sebastian Mościcki, *Tolkienowska koncepcja „wybawienia” od zła analizowana z perspektywy soteriologii katolickiej*; Paweł Waszkiewicz, *Rola i zadania rzecznika prasowego firmy w świetle teorii komunikacji i etyki katolickiej*; Małgorzata Żmijewska, *Pozytywne wzorce moralne w reklamie telewizyjnej i ich wpływ na współczesną kulturę*; Magdalena Ciupa, *Postawa współczucia w ujęciu Jego Świątobliwości XIV Dalajlamy a chrześcijańska cnota miłosierdzia*; Natalia Navitskaya, *Znaczenie życia religijnego w uzdrowieniu z depresji. Studium teologicznomoralne na podstawie literatury przedmiotu*; Teresa Chmielewska, *Pojęcie dobra i zła w „Dialogach” świętego Augustyna*; Małgorzata Chyc, *Jezusowa formuła objawienia „Egô eimi” w Ewangeliach Synoptycznych*; Anna Dąbrowa, *Wartości moralne w twórczości Paulo Coelho*; Roman Dudziński, *Poetyckie fragmenty narracji o Dawidzie (1-2 Sm i 1 Krn). Egzegeza i teologia*; Dorota Michalska, *Rola wartości moralnych w życiu człowieka na podstawie Katechizmu Kościoła Katolickiego*; Iwona Monkosa, *Maryja w „Wykładzie ewangelii według Św. Łukasza” świętego Ambrożego*; Małgorzata Pielas, *Chwała Boża w Komentarzu do Psalmów św. Augustyna*; Michał Popiel, *Tło starotestamentalne Mów św. Piotra w Dziejach Apostolskich*; Urszula Słomka, *Zadania mass – mediów w Orędziach Jana Pawła II*; Zdzisława Tkaczyk, *Formacyjny wymiar Bożego miłosierdzia w nauczaniu Jana Pawła II podczas pielgrzymek do Polski*; Monika Dorota Wulczyńska, *Problem sumienia w encyklice Jana Pawła II „Veritatis splendor”*; Justyna Żółtowska, *Moralny wymiar grzechu społecznego na podstawie adhortacji apostolskiej Jana Pawła II „Reconciliatio et penitentia”*; Elżbieta Długolecka, *Rodzina fundamentem życia narodu w nauczaniu Jana Pawła II*; Joanna Danuta Kurek, *Przygotowanie do wieczności. Studium teologicznomoralne w świetle pism błogosławionego Jakuba Alberione*; Teresa Piwowarska, *Doświadczenie słabości inspiracją w poszukiwaniu własnej drogi do świętości w życiu i pismach świętej Teresy od Dzieciątka Jezus*; Lidia Rydzik, *Błogosławieństwa jako wyznacznik życia chrześcijańskiego w świetle pism bł. Jakuba Alberione skierowanych do rodziny świętego Pawła. Studium teologicznomoralne*; Marlena Kot, *Ufność świętego Ojca Pio w Boże Miłosierdzie w obliczu cierpienia na podstawie Jego listów do ojców duchownych w latach 1910 – 1922*; Czesława Urszula Pach, *Dobro małżonków jako istotny cel małżeństwa w świetle adhortacji apostolskiej „Familiaris consortio” Jana Pawła II*; Małgorzata Krystyna Bartosik, *Wychowanie do trzeźwości w świetle publikacji dwumiesięcznika „Trzeźwymi Bądźcie” w latach 1990 – 2000*; Agnieszka Lucyna Bednarek, *Istota i funkcje rodziny na podstawie nauczania papieża: Piusa XI w encyklice „Casti Connubii” i Jana Pawła II w adhortacji apostolskiej „Familiaris Consortio”. Studium porównawcze*; Krzysztof Dobaczewski, *Sylwetka świętego Stanisława Kostki w wybra-*

nych opracowaniach; Agnieszka Małgorzata Jędrzejczyk, *Idea radości, posłuszeństwa i doskonałości w nauczaniu św. Pawła, studium egzegetyczne – teologiczne na podstawie Listu do Efezjan. Ef 4,17 – 32*; Anna Maria Karcz, *Duszpasterstwo w parafii pw. św. Mateusza Ewangelisty i Apostoła w Nowem w latach 1945 – 2004*; Aleksandra Kuzan, *Hiob jako nauczyciel życia. Studium Księgi Hioba oraz Drugiego szczęścia Hioba Anny Kamińskiej*; Maria Jolanta Owczarek, *Eucharystyczne urzeczywistnianie posłannictwa Osób Boskich w świetle artykułów publikowanych w polskiej wersji czasopisma „Communio”*; Beata Siwicka, *Rozwój biblijnej koncepcji życia po śmierci pod wpływem hellenizacji a wizja życia wiecznego w pismach Nowego Testamentu*; Agata Stanisława Wiśniewska, *Święci i błogosławieni wyniesieni do chwały ołtarzy w latach 1994 – 2004 na podstawie tygodnika „Niedziela”*; Anna Krystyna Zaręba, *Nauka proroka Amosa o „dniu Pańskim” – studium egzegetyczne – teologiczne*; Agnieszka Danuta Borysowska, *Cnoty teologiczne fundamentalnymi wartościami moralnego życia chrześcijanina w oparciu o dorobek naukowy ks. prof. Stanisława Olejnika*; Piotr Marek Chołys, *Cnota miłości jako fundament w kształtowaniu postaw moralnych na podstawie pism św. Urszuli Ledóchowskiej*; Katarzyna Fiedorowicz, *Idea Miłosierdzia Bożego jako znak czasów współczesnych w świetle nauczania Jana Pawła II*; Sylwia Dominika Głąb, *Sakrament bierzmowania w świadomości młodzieży katechizowanej – studium pastoralne*; Urszula Anna Gremens, *Sens życia ludzkiego realizowany w życiu małżeńskim i rodzinnym na podstawie literatury przedmiotu*; Elżbieta Jastrząb, *Miłosierdzie Boże głoszone przez Ojca św. Jana Pawła II w odniesieniu do objawień siostry Faustyny Kowalskiej*; Marek Jung, *Kryzys wartości moralnych współczesnego społeczeństwa wyzwaniem do kształtowania określonych postaw w rodzinie na podstawie najnowszej literatury przedmiotu*; Bogusław Korytkowski, *Problem samobójstwa w Polskiej literaturze teologicznej po Soborze Watykańskim II*; Elżbieta Janina Kozłowska, *Chrześcijański model rodziny a współczesna debata na temat rodziny w Europie*; Katarzyna Stefania Lewartowska, *Europejska część drugiej podróży misyjnej Pawła Apostoła na tle realiów geograficznych i kulturowo – społecznych*; Agnieszka Łukasik, *Obowiązki rodziców względem dzieci i dzieci względem rodziców w świetle polskiej literatury teologicznej od Soboru Watykańskiego II*; Marianna Majewska, *Cierpienie w świetle nauczania Jana Pawła II*; Sławomir Damian Młynarczyk, *Nawrócenie i nagroda w listach do Siedmiu Kościołów*; Katarzyna Dorota Pardel, *Maryja wzorem kobiety w nauczaniu Jana Pawła II*; Urszula Anna Piekarska, *Obrona wartości rodziny w polskiej debacie społeczno – politycznej od roku 1989*; Paulina Pielat, *Eklezjologiczny wymiar modlitwy różańcowej w nauczaniu Jana Pawła II*; Mariusz Jacek Ryl, *Zaangażowanie misyjne obowiązkiem moralnym*

chrześcijanina w świetle posoborowej literatury teologicznej; Mariusz Bohdan Spychalski, „Społeczeństwo doskonałe” w ujęciu Włodzimierza S. Solowjowa; Krzysztof Sztandera, Współczesne zagrożenia życia społecznego i ich wpływ na postawy w rodzinie w nauczaniu Jana Pawła II; Monika Świąder, Samoakceptacja w perspektywie przezwyciężania kryzysu wartości moralnych u młodzieży na podstawie literatury pedagogiczno – moralnej; Violetta Trawnik, Miłość bliźniego w tekstach modlitw eucharystycznych w Mszach świętych z udziałem dzieci; Anna Walczak, Opieka paliatywna jako chrześcijańska postawa wobec człowieka cierpiącego; Magdalena Maria Walczuk, Formacja do odpowiedzialnego rodzicielstwa istotnym elementem przygotowania do życia w rodzinie na podstawie współczesnej literatury przedmiotu; Aneta Maria Wijata, Praca jako droga do uświęcenia według św. Josemarii Escrivy de Balaguer; Irena Elżbieta Wojtczak, Moralny wymiar Eucharystii w życiu chrześcijanina w świetle Encykliki „Ecclesia de Eucharistia” i Listu apostolskiego „Mane nobiscum Domine” Ojca Świętego Jana Pawła II; Alina Zulać, Wizja Kościoła i państwa w dziełach księdza biskupa Stanisława Adamskiego (1875 – 1967); Anna Bączek, Sekty jako zagrożenie dla katechizowanych w polskich szkołach ponadgimnazjalnych na podstawie wybranych podręczników do nauki religii; Łukasz Dominik Adamczewski, Życie moralne chrześcijanina według Grzegorza Wielkiego na podstawie „Homilii na Ewangelie”; Magdalena Maria Borek, Motywy eschatologiczne w poezji Krzysztofa Kamila Baczyńskiego; Dawid Edward Cieśliński, Celebracje roku liturgicznego w rodzinie na podstawie Księgi Błogosławieństw i Rytuału Rodzinnego; Anna Czartowska, Sumienie świadkiem prawdy w świetle przemówień Jana Pawła II do Ojczyzny; Anna Jabłońska, Małżeństwo chrześcijańskie drogą do świętości w świetle adhortacji apostolskiej „Familiaris Consortio”; Barbara Maria Kozłowska, Pokojowe metody walki o ład społeczny w świetle pism i działalności wybranych organizacji antykomunistycznych w Polsce w latach 1980 – 1989; Katarzyna Barbara Lewińska, Rola modlitwy w życiu mnicha według Jana Kasjana; Regina Ewa Leyk, Stosunek do rodziców i jego konsekwencje w świetle prawa Starego Testamentu; Alicja Marciniak, Wyzwalająca moc przebaczenia w świetle prawdy o sądzie po śmierci na podstawie wybranej literatury przedmiotu; Agnieszka Resner, Problem nawrócenia w świetle pism H. J. M. Nouwena; Aleksandra Maria Styn, Rola katechety w pomocy dzieciom uzależnionym od narkotyków w świetle badań własnych; Beata Sylwestrzak, Rola i znaczenie sakramentu pokuty w formacji życia wewnętrznego w świetle literatury ks. prof. Stanisława Olejnika; Małgorzata Katarzyna Szaller, Wychowanie do wartości w gimnazjum w świetle aktualnego programu i wybranych podręczników katechetycznych; Adam Józef Wasilewski, Objawienia Maryjne w nauczaniu Ojca Świętego Jana Pawła II; Jolanta Wiślak,

Kościół Domowy jako obraz duchowości rodziny w założeniach formacyjnych Ruchu Światło – Życie; Jarosław Stanisław Wysocki, *Duszpasterstwo w parafii św. Mikołaja w Starych Polaszkach*; Danuta Bogumiła Burczyk, *Wielkopostna nauka dla katechumenów w „Homiliach do Księgi Rodzaju” Świętego Cezarego z Arles*; Biruta Janczulewicz, *Apostolski wymiar cierpienia w świetle nauczania Jana Pawła II na dzień 11. lutego*; Alina Ewa Jurczyk, *Aktualność Ojców Kościoła w świetle wybranych wypowiedzi Jana Pawła II*; Renata Agnieszka Karwowska, *Zakonna formacja permanentna jako droga do świętości w literaturze przedmiotu okresu posoborowego*; Teresa Mielewicz, *Sylwetka chrześcijanina i biskupa w świetle „Opowieści o moim życiu” Świętego Grzegorza z Nazjanzu*; Justyna Katarzyna Schimanda, *Drogi rozwoju postaw katolickich wobec narodu izraelskiego w nauczaniu Kościoła po Soborze Watykańskim II*; Elżbieta Olga Tyburska, *Posługa charytatywna diecezji płockiej w świetle II Polskiego Synodu Plenarnego i polskiego prawa wyznaniowego*; Dorota Zagawa, *Analiza doświadczenia cielesności w koncepcji etyczno – teologicznej Karola Wojtyły*; Anna Ziętek, *Nauka o cnotach w pismach ascetycznych św. Grzegorza z Nyssy*; Jolanta Żbikowska, *Kościół w „Objawieniach Apokalipsy św. Jana” św. Cezarego z Arles*; Anna Kochanowska, *Prawo do naturalnej śmierci wobec problemu eutanazji. Studium teologiczno – moralne*; Agata Stanisława Liżewska, *Współpraca środowisk katechetycznych w świetle założeń programowych katechezy w Polsce*; Anna Muszyńska, *Eucharystia jako droga do świętości w świetle przemówień Jana Pawła II podczas pielgrzymek do Ojczyzny*; Konrad Skórski, *Koncepcja powołania chrześcijańskiego w ujęciu ks. prof. Stanisława Olejnika*; Katarzyna Alicja Stangret, *Współczesne ujęcie teologicznofundamentalne mesjanizmu Jezusa*; Joanna Danuta Sujkowska, *Praktyka rad ewangelicznych jako droga kształtowania odpowiedzialnej wolności w wybranym nauczaniu Jana Pawła II*.

Listopad 2007 – Barbara Rokosz, *„Papieskie Intencje Misyjne – Misje Dzisiaj” (1983 – 2005) Studium historyczno-bibliograficzno-misjologiczne*; Paweł Piotr Łada, *Moralno – pastoralny wymiar kanonicznego procesu małżeńskiego w świetle wyroków Sądu Biskupiego w Łomży w latach 1945 – 1955*; Teresa Stolarczyk-Michałowska, *Wkład Księdza Profesora Władysława Kubika SJ w rozwój polskiej dydaktyki katechetycznej*.

Grudzień 2007 – Katarzyna Zofia Murawska, *Ideal braterskiej wspólnoty według św. Franciszka z Asyżu w świetle Jego Pism i wybranych źródeł franciszkańskich*, Patrycja Michalak, *„Bo pierwsze ma być pierwsze” Motywy biograficzno-religijne „Traktatu Teologicznego” Czesława Miłosza*; Mar-

ta Eljasiak, *Rozumienie kultury w wybranych dokumentach Pawła VI i Jana Pawła II*.

Styczeń 2008 – Małgorzata Kinga Sulak-Orzechowska, *Posługa katechety w środowisku szkolnym w refleksji autorów publikujących na łamach miesięcznika „Katecheta” (1990 – 2006)*; Joanna Jakubowska, *Poczucie winy i grzechu w świetle nauki Koranu*; Aneta Jaczewska, *Doktryna polityczna Piccolo Machiavellego postrzegana z perspektywy katolickiej etyki politycznej*; ks. Lucjan Szcześniak, *Osoba Jezusa Chrystusa w doktrynie Świadków Jehowy*; ks. Stanisław Kłodziejcki, *Idea Królestwa Bożego w doktrynie Świadków Jehowy*; Cezary Roman, *Obraz współczesnej rodziny chrześcijańskiej w popkulturze na przykładzie serialu „The Simpsons”*.

Luty 2008 – Adam Wiński, *Szatan i jego działanie w świecie w świetle nauczania Rene Laurentin*; Alexei Chakhov, *Problem wiary w ateistycznym państwie według powieści M. A. Bulhakowa „Mistrz i Małgorzata”*; Andrzej Górski, *Katechizacja w parafii rzymskokatolickiej w Zabłudowie w latach 1945-1990*; Artur Maksimowicz, *Niedziela w parafiach dekanatu Białystok-Białostoczek (1998-2007)*. *Studium liturgiczno-pastoralne*; Dariusz Kłagisz, *Nadprzyrodzone zjawiska w życiu Ojca Pio i ich teologiczna interpretacja*; Filip Zdrodowski, *Matki Teresy z Kalkuty droga wiary*; Karol Piniewski, *„Słowo-Wiara-Sakrament” jako zasada duchowości liturgicznej według służi Bożego księdza Franciszka Blachnickiego*; Krzysztof Szmurło, *Kult Najświętszej Maryi Panny Niepokalanej jako droga wzrostu w świętości według św. Maksymiliana Marii Kolbego*; Łukasz Żuk, *Dzieje parafii rzymskokatolickiej w Białowieży (1925-2000)*; Radosław Garbecki, *Miłość oblubieńcza w „Miłości i odpowiedzialności” Karola Wojtyły*; Radosław Kowalski, *Dzieje parafii Goniądz w latach 1939-1991*; Rafał Więcko, *Kult świętego Rafała Kalinowskiego w świetle polskiej literatury hagiograficznej do 2006 roku*; Robert Tworowski, *Badania prenatalne jako problem moralno-antropologiczny w świetle współczesnej literatury przedmiotu*; Tadeusz Rutkowski, *Idea modlitwy wewnętrznej według św. Teresy od Jezusa*; Wojciech Rogowski, *Dzieje parafii rzymskokatolickiej w Choroszcy w latach 1918-2004*; Artur Chełstowski, *Teologia formularza mszalnego o św. Janie Bożym*; Jarosław Paryż, *Teologia formularza mszalnego o bł. Edmundzie Bojanowskim*; Leszek Łuczkanin, *Istota powołania kobiety i jej zadania w świetle „Mulieris Dignitatem” oraz wybranych dokumentów Jana Pawła II*; Marek Wódka, *Chryzologiczny i eklezjalny charakter świętości kapłana i jej związek z wiarygodnością Kościoła na podstawie adhortacji apostolskiej „Pastores dabo vobis” i „Listów do kapłanów na Wielki Czwartek (1979-2005)” Jana Pawła II*; Piotr

Okrój, *Objawienia fatimskie i ich przesłanie w nauczaniu Jana Pawła II*; Robert Mayer, *Istota i wymagania „nowej ewangelizacji” w świetle przemówień Jana Pawła II podczas jego pielgrzymek apostolskich do Republiki Czeskiej*; Robert Twardokus, *Powrót człowieka do Boga w świetle „Pism” i „Konferencji ascetycznych” św. Maksymiliana M. Kolbego*; Robert Wołyniec, *Życie i działalność OO. Franciszkanów w Kwidzynie w latach 1945-2005*; Sebastian Grucza, *Teologia formularza mszalnego o św. Agnieszce z Pragi, dziewicy*; Tomasz Ludwiczak, *Etos trzeźwości narodu polskiego w świetle listów pasterskich Episkopatu polski na „miesiąc trzeźwości”*; Tomasz Pęgowski, *Obraz Chrystusa-Pana i Nauczyciela w J 13,1-20. Studium egzegetyczno-teologiczne*; Guennadi Romachko, *Teologiczne znaczenie „teraz” w listach św. Pawła oraz Ewangelii i Dziejach Apostolskich św. Łukasza*; Kamil Kudełko, *Bóg jako sprawca nawrócenia. Studium teologiczne Jr 3,1-4,4*; Kazimierz Radzik, *Pokora w życiu i pismach św. Wincentego Pallottiego na tle duchowości XIX wieku*; Łukasz Gąsiorowski, *Nowa jakość modlitwy Jezusa w Ewangelii św. Łukasza*; Marek Brożyna, *Pallotyńskie pamiętki prymicji kapłańskich (1975-2005) jako locus theologicus*; Michał Murcko, *Eucharystia w osobistych wspomnieniach Jana Pawła II*; Przemysław Krawiec, *Bóg jako Lekarz działający w Kościele. Posługa uzdrawiania na podstawie Zeszytów Odnowy w Duchu Świętym*; Joanna Gacparska, *Sekty w opinii wybranych tygodników ogólnopolskich z lat 1995 – 2007*; Marta Kaczorowska, *Problematyka psychoonkologiczna w mediach na podstawie wybranych publikacji, artykułów prasowych i zasobów sieci Internet*.

III. REFERATY I WYKŁADY PRACOWNIKÓW NAUKOWYCH WYDZIAŁU TEOLOGICZNEGO UKSW. UDZIAŁ W SYMPOZJACH I ZJAZDACH

Ks. dr Janusz Aptacy: 23 maja 2007 r. – Warszawa. Sympozjum biblijno-ekumeniczne „Autorytet Pisma świętego w Kościele”, współorganizator. Przygotowanie liturgii ekumenicznej w ramach sympozjum; 15 października 2007 r. – Poznań. Konferencja z cyklu „Colloquia Bonhoefferiana” II. Centrum parafii ewangelicko-augsburskiej, referat *Jerzy Popiełuszko (1947-1984) – Märtyrer des Kommunismus*; 29 października 2007 r. – Warszawa. „Warszawskie Spotkania Misjologiczne”, referat *Ekumenizm misyjny*; 14 listopada 2007 r. – Warszawa. Konferencja „Współczesna historiografia o kształtowaniu się przestrzeni religijno-kulturowej pomiędzy Niemcami/Austrią, Rzeczpospolitą, Wielkim Księstwem Litewskim a Rosją” zorganizowana przez Katedrę Studiów Interkulturowych Europy Środkowo-Wschodniej UW, referat *Podstawy teologiczne i skutki eklezjalne unii florenckiej i unii brzeskiej* oraz prowadzenie II części tej-

że konferencji; 29 listopada 2007 r. – Ostrołęka. Wykłady otwarte Uniwersytetu Trzeciego Wieku organizowane przez Wyższą Szkołę Ekonomiczno-Społeczną w Ostrołęce, wykład *Osoba ludzka i jej godność*.

Ks. dr Jarosław Babiński: 14 października 2007 r. – Pelplin. Pelplińskie Dni Duszpasterskie, referat Legitymizacja mandatu władzy według św. Tomasza z Akwinu; 13 listopada 2007 r. – Skórcz. Dni myśli społecznej Akcji Katolickiej, referat Aktualność propozycji antropologicznych ks. Franciszka Sawickiego w 55 rocznicę śmierci.

Ks. dr Andrzej Baran OFM Cap: 2-6 lipca i 16-17 lipca 2007 r. – Zakroczym. Formacja stała Sióstr Felicjanek w CDH w Zakroczymiu, wykłady: *Współczesne problemy w życiu konsekrowanym* (10 godz.), *Wybrane zagadnienia z formacji zakonnej* (5 godz.); 18-19 lipca 2007 r. – Haucnow k. Bielska Białej. Formacja początkowa Sióstr Serafitek, wykłady: *Duchowość honoracka* (3 godz.), *Tożsamość duchowości honorackiej* (3 godz.); 29-30 września 2007 r. – Zakroczym. Formacja początkowa Sióstr Serafitek, wykłady: *Początki Zgromadzenia Sióstr Serafitek w Zakroczymiu* (1 godz.), *Działalność zgromadzeń honorackich w Zakroczymiu* (1 godz.); 23 października 2007 r. – Zakroczym. Sympozjum w Ośrodku Apostolstwa Trzeźwości, referat *Profilaktyka uzależnień w nauczaniu Episkopatu Polski* (przygotowany i oddany do druku, ale nie wygłoszony z powodu choroby); 27-28 października 2007 r. – Sympozjum z okazji 125 rocznicy powstania Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek od Cierpiących w Warszawie, referaty: 1. *Dziela bł. Honorata w służbie Kościoła* i 2. *Wyzwania i znaki czasów dla zgromadzeń honorackich*; 29 grudnia 2007 r. – Zakroczym. Międzyzakonna formacja początkowa w CDH w Zakroczymiu, wykłady: *Podział źródeł teologii duchowości* (1 godz.), *Charakterystyka źródeł* (1 godz.), *Określenie hagiografii i podział źródeł utworów hagiograficznych* (1 godz.), *Kompozycja utworów hagiograficznych* (1 godz.); 2 stycznia 2008 r. – Zakroczym. Międzyzakonna formacja początkowa w CDH, wykład: *Źródła do duchowości honorackiej* (1 godz.); 7 stycznia 2008 r. – Zakroczym. Międzyzakonna formacja początkowa w CDH w Zakroczymiu, wykłady: *Charyzmat a duchowość* (1 godz.), *Charyzmat założyciela Zgromadzenia* (1 godz.), *Charyzmat życia ukrytego* (2 godz.); 8 stycznia 2008 r. – Zakroczym. Międzyzakonna formacja początkowa w CDH w Zakroczymiu, wykłady: *Charyzmat założenia i charyzmat Zgromadzenia* (1 godz.); 13 stycznia 2008 r. – Warszawa. Msza św. radiowa z kazaniem z okazji 150 rocznicy powstania Zgromadzenia Opatrzności Bożej; 15 – 17 lutego 2008 r. – Oświęcim. Formacja początkowa Sióstr Serafitek, wykłady: *Ubóstwo w nauczaniu bł. Honorata* (3 godz.), *czystość w nauczaniu bł. Honorata* (3 godz.), *Posłuszeństwo w nauczaniu bł. Honorata* (3 godz.);

22 lutego 2008 r. – Zakroczym. Międzyzakonna formacja początkowa w CDH w Zakroczymiu, wykłady: *Ubóstwo w nauczaniu bł. Honorata i współżalozycielek* (1 godz.), *Czystość w nauczaniu bł. Honorata i współżalozycielek* (1 godz.), *Posłuszeństwo w nauczaniu bł. Honorata i współżalozycielek* (1 godz.); 5 marca 2008 r. – Warszawa. Sympozjum UKSW „Krzyżu święty nade wszystko”, referat: *Krzyż Chrystusa w ciele św. Franciszka*; 8 marca 2008 r. – Warszawa. Dzień formacji w Zgromadzeniu Sióstr Franciszkanek od Cierpiących, referat: *Przełożona we wspólnocie honorackiej*.

Ks. prof. dr hab. Roman Bartnicki: 21 września 2007 r. – Warszawa. Sympozjum zorganizowane przez towarzystwo uniwersyteckie „Fides et Ratio”, referat: *Opatrzność Boża w dziejach narodu polskiego*; 11 października 2007 r. – Warszawa. Papieski Wydział Teologiczny, wykład: *Zwycięstwo w Bitwie Warszawskiej jako dar Bożej Opatrzności*.

Ks. dr hab. prof. UKSW Kazimierz Bełch: 16 listopada 2007 r. – Ružomberok (Słowacja). Międzynarodowa konferencja naukowa zorganizowana przez Wydział Pedagogiczny Katolickiego Uniwersytetu w Ružomberoku, referat *Problemy wychowawcze dzieci i młodzieży związane z recepcją masowego przekazu*; 13-14 lutego 2008 r. – Preszow (Słowacja). Międzynarodowa konferencja naukowa zorganizowana przez Wydział Nauk Humanistycznych i Przyrodniczych Uniwersytetu w Preszowie (Słowacja), referat *Rywalizacja ekonomiczna w świetle nauki społecznej Kościoła*.

Ks. prof. dr hab. Waldemar Chrostowski: 16 września 2007 r. – Ryńnia k/Warszawy. Ośrodek Szkoleniowo-Wypoczynkowy Allianz, XIII Konferencja szkoleniowa „Opieka paliatywna nad dziećmi”, wykład „*Kultura życia*” a „*kultura śmierci*” – *perspektywa pastoralna*; 18 września 2007 r. – Pelplin. WSD, IV Walne Zebranie Stowarzyszenia Biblistów Polskich, *Sprawozdanie przewodniczącego Stowarzyszenia Biblistów Polskich*; 4 października 2007 r. – Warszawa. Kuria Metropolitalna Warszawska, Konferencja Księżąt Dziekanów na temat programu duszpasterskiego na rok 2007/2008, wykład *Biblijnopastoralne podstawy bycia uczniem Chrystusa*; 22 października 2007 r. Warszawa. Parafia Zwiastowania Pańskiego, Konferencje biblijne „Spotkać Jezusa dzisiaj. Czytanie Ewangelii z Benedyktem XVI” (1): *Chrzest Jezusa*; 27 października 2007 r. – Lublin. KUL, II Jesienne Międzynarodowe Dni Biblijne „Qumran pomiędzy Starym a Nowym Testamentem”, referat *Qumran w myśleniu teologicznym Benedykta XVI*; 9 listopada 2007 r. – Zamek Bierzgłowski k/Toruń. Udział w dyskusji (wraz z prof. dr hab. Mirosław Patalon, dr Agata Skowron-Nalborczyk, prof. dr hab. Marek Szulakiewicz) „Religia i kultury. Odwa-

ga nowego dialogu”; 10 listopada 2007 r. – Toruń. Dwór Artusa, Colloquia Torunensia Religia i kultury „Odwaga nowego dialogu”, referat *Ratyźbona 2006 – dialog jako źródło napięć*; 11 listopada 2007 r. – Warszawa. Parafia św. Jakuba, wykład *Małżeństwo w Biblii*; 12 listopada 2007 r. – Warszawa. Parafia Zwiastowania Pańskiego, Konferencje biblijne „Spotkać Jezusa dzisiaj. Czytanie Ewangelii z Benedyktem XVI” (2): *Kuszenie Jezusa*; 14 listopada 2007 r. – Warszawa. UKSW, XVII Sympozjum Teologiczne „Kościół a Żydzi i judaizm”, wykład *Apostoł Paweł w Antiochii Pizydyjskiej (Dz 13,14-51) – u początków rozdziału Synagogi i Kościoła*; 20 listopada 2007 r. – Warszawa. UKSW, Sesja naukowa ku czci ks. prof. Jana Łacha, referat *Ks. prof. Jan Łach, Qumran i qumranologia 1947–1957–2007*; 26 listopada 2007 r. – Gostyń Wlkp. Rekolekcje Moderatorów Dekanalnych Archidiecezji Poznańskiej, wykład *Kościół a Żydzi i judaizm*; 27 listopada 2007 r. – Gostyń Wlkp, Rekolekcje Moderatorów Dekanalnych Archidiecezji Poznańskiej, wykład *Drogi i bezdroża dialogu katolicko-żydowskiego*; 7 grudnia 2007 r. – Gnadenthal (Szwajcaria). Polska Misja Katolicka, prelekcja *Kościół katolicki w Polsce na progu XXI wieku*; 9 grudnia 2007 r. – Zurych. Polska Misja Katolicka, konferencja *Boże Narodzenie: od nadziei żydowskiej do nadziei chrześcijańskiej*; 10 grudnia 2007 r. – Warszawa. Parafia Zwiastowania Pańskiego, Konferencje biblijne „Spotkać Jezusa dzisiaj. Czytanie Ewangelii z Benedyktem XVI” (3): *Ewangelia o królestwie Bożym*.

Ks. prof. UKSW dr hab. Stanisław Dziekoński: 3 października 2007 r. – Warszawa. UKSW, Międzynarodowa konferencja naukowa: „Rodzina i małżeństwo. Od Biblii po współczesność”, przewodniczenie sesji; 3 listopada 2007 r. – Gdynia. Instytut Teologiczny, Inauguracja Roku Akademickiego 2007/2008, wykład *Współpraca podstawowych środowisk katechezy – rzeczywistość i oczekiwania*; 29 listopada 2007 r. – Warszawa. UKSW, Międzynarodowa konferencja naukowa: „Antropologia w teologii systematycznej i praktycznej”, organizator i przewodniczący sesji; 19 lutego 2008 r. – Sulejówkę k. Warszawy. Zebranie Rady Krajowej Papieskich Dzieł Misyjnych, wykład *Znaczenie wychowawcze Papieskiego Dzieła Misyjnego Dzieci w świetle statutów o raz innych dokumentów Kościoła i publikacji Papieskich Dzieł Misyjnych*; 20 lutego 2008 r. – Warszawa. WT UKSW, sympozjum organizowane przez sekcję misjologii, „150 lat Papieskiego Dzieła Misyjnego Dzieci w Polsce. Dzieci – dzieciom misji”, referat *Wychowawcze znaczenie Papieskiego Dzieła Misyjnego Dzieci*; 28 marca 2008 r. – Łomża. Ośrodek Formacji Katolicko – Społecznej, wykład *Wychowanie do wartości w refleksji Kościoła katolickiego*.

Ks. dr Leonard Fic: Cały semestr – Włocławek. PWT w Warszawie. Sekcja św. Jana Chrzciciela. Oddział we Włocławku, wykłady z religiológii; Cały semestr – Konin. PWT w Warszawie. Sekcja św. Jana Chrzciciela. Oddział w Koninie, wykłady z eklezjologii.

Dr Katarzyna Flader: 27-28 września 2007 r. – Lublin. KUL, konferencja „Personalizm polski”, uczestnik; 23 października 2007 r. – Warszawa. UKSW, konferencja sekcji teologii kultury „Tożsamość europejska a kultura polska”, współorganizator, referat *Wartości duchowe w poezji Norwida*, prowadzenie panelu „Tożsamość europejska w twórczości Norwida”; 12 grudnia 2007 R. – Warszawa. UKSW, konferencja sekcji teologii kultury „Czy istnieje teologia teatru?”, organizator, referat *Teologia i teatr*, prowadzenie dyskusji panelowej z twórcami teatru „Czy teologia teatru rzeczywiście istnieje?”.

Ks. prof. UKSW dr hab. Roman Karwacki: 27 września 2007 r. – Skarżysko Kamienna. Symposium (Instytut Teologiczny UKSW w Radomiu) „Sakrament Miłości. Idee przewodnie adhortacji apostołskiej Benedykta XVI ‘Sacramentum Caritatis’”, wykład *Eucharystia – tajemnica wiary, nadziei i miłości*; 6-9 grudnia 2007 r. – Rzym. Udział w zjeździe „La reunion internationale des Revues catholiques Communio”.

Ks. dr Witold Kawecki CSSR: 10-12 czerwca 2007 r. – Kamień Śląski. Konferencja ogólnopolska Stowarzyszenia Teologów Moralistów, „Antropologia teologiczno-moralna. Konceptcje-kontrowersje-inspiracje”; moderator spotkania; 21-24 czerwca 2007 r. – Rzym. Międzynarodowy Kongres Profesorów Uniwersytetów, „Nuovo l’umanesimo per Europa. Cristianesimo e Culture dall’umanesimo ad oggi”; uczestnik; 14-15 września 2007 r. – Kraków. VII Międzynarodowa Konferencja z cyklu „Rola Kościoła w procesie integracji europejskiej”, zatytułowana: „Od traktatów rzymskich do traktatu konstytucyjnego”, uczestnik; 21-22 września 2007 r. – Warszawa. Konferencja organizowana przez UKSW, UJ, UW, KUL „Odchodzenie Jana Pawła II do domu Ojca w polskich mediach”, referat *Śmierć papieża Polaka i jej znaczenie dla Polski w interpretacji opiniotwórczych tygodników „Newsweek”, „Wprost” i „Polityka”*; 27-28 września 2007 r. – Lublin. KUL, symposium „Personalizm polski”, uczestnik; 15-16 października 2007 r. – Zakopane. XXXI Międzynarodowa Konferencja i Wystawa PIKE 2007 „Szanse i wyzwania dla operatorów komunikacji elektronicznej” udział w dwóch panelach: 1. „Erotyka i telewizja, dlaczego nie...” i 2. „Religia i telewizja, dlaczego nie...”; 23 października 2007 r. – Warszawa. UKSW, Konferencja „Tożsamość europejska a kultura polska”, organizator; 12 grudnia 2007 r. – Warszawa. UKSW. Konferencja „Czy istnieje-

je teologia teatru”, organizator, moderator oraz referat *Jak rozumieć prawa człowieka we współczesnym świecie?*; 13 stycznia 2008 r. – Warszawa. UKSW. Białskie Wykłady Otwarte, referat *Czy przyjaźń między księdzem a kobietą jest możliwa?*.

Ks. dr Krzysztof Kietliński: 27 września 2007 r. – Rzeszów. Wydział Ekonomii, Katedra Teorii Ekonomii, Uniwersytet Rzeszowski, referat *Sprawiedliwość zobowiązaniem społeczno-politycznym i gospodarczym*; 6 października 2007 r. – Warszawa. Wyższe Seminarium Duchowne „Redemptoris Mater”, konferencja dla duchowieństwa *Potrzeba formacji dorosłych we wspólnotie parafialnej*; 16 października 2007 r. – 17 czerwca 2008 r. Warszawa. Całoroczne szkolenie z zakresu KNS, *Zakres, metoda, istota Katolickiej Nauki Społecznej* (18 wykładów). Organizator w porozumieniu z kurią diecezji warszawsko-praskiej oraz Urzędem Dzielnicy Praga – Południe.

Ks. dr Wojciech Kluj OMI: 28 sierpnia – 2 września 2007 r. – Pieniężno. III Międzynarodowy Kongres Stowarzyszenia Misjologów Katolickich (IACM), uczestnik; 4 października 2007 r. – 25 stycznia 2008 (co dwa tygodnie) wykłady z misjologii i religiiologii w WSD Misjonarzy Oblatów M.N. w Obrze (sekcja WT UAM); 12 listopada 2007 r. – Warszawa. Sekcja misjologii WT UKSW, Warszawskie Spotkania Misjologiczne „Uzasadnienie działalności misyjnej”, prowadzący; 11 grudnia 2007 r. – Warszawa. Sekcja misjologii WT UKSW i Papieskie Dzieła Misyjne, symposium „*Ecclesia in Europa*. Wybrane problemy Kościoła w Europie w świetle posynodalnej adhortacji Jana Pawła II”, współorganizator; 20 lutego 2008 r. – Warszawa. WT UKSW, sekcja misjologii, symposium „150 lat Papieskiego Dzieła Misyjnego Dzieci w Polsce”, współorganizator; 21 lutego 2008 r. – Poznań. Wykłady z misjologii w WSD karmelitów w Poznaniu; 22-23 lutego 2008 r. – Zielona Góra. Wykłady z misjologii – sekcja WT Uniwersytetu Szczecińskiego.

Ks. dr Janusz Kręciłło MS: 9 lipca 2007 r. – Gdańsk. Parafia Matki Bożej Saletyńskiej: uczestnictwo w rozmowach niedokończonych w „Radio Maryja”: temat: *Święcenie dnia świętego*; 20 września 2007 r. – Pelplin. Wyższe Seminarium Duchowne. 45 symposium Stowarzyszenia Biblistów Polskich: referat *J 12,44-50 jako przykład zastosowania techniki reлектury*; 14 grudnia 2007 r. – Tymbark. Wspólnota Sióstr Nazaretanek: konferencja *Tematyka miłości w Ewangelii św. Jana*; pierwszy semestr 2007/8 – Kraków. Kolegium Dominikańskie: wykłady z *Ewangelii synoptycznych* (24 godziny); wrzesień-grudzień 2007 – Warszawa. Parafia Matki Bożej Saletyńskiej: comiesięczne konferencja biblijne: *Lectio cursiva – lectio divina Ewangelii św. Łukasza*.

Ks. prof. dr hab. Antoni Lewek: 14 września 2007 r. – Częstochowa. Konwersatorium „Mediokracja w Polsce” zorganizowane przez redakcję tygodnika „Niedziela”, wprowadzenie do dyskusji panelowej; 21-22 września 2007 r. – Warszawa. UKSW ogólnopolska konferencja naukowa: organizatorzy Fundacja Episkopatu Polski „Dzieło Nowego Tysiąclecia”, UKSW, KUL, UJ i UW „Odchodzenie Jana Pawła II do Domu Ojca w polskich mediach”, referat *Fenomen więzi Jana Pawła II i ludzi mediów*; 7 października 2007 r. – Warszawa. Konferencja rejonowa dla księży z diecezji warszawsko-praskiej, referat *Jan Paweł II jako charyzmatyczny „papieża mediów” i wzór ewangelizatora medialnego dla duchowieństwa w Polsce*.

Ks. dr Józef Łupiański: 26 kwietnia 2007 r. – Łomża. WSD, symposium „40-lecie pracy dydaktyczno-naukowej ks. prof. Witolda Jemielitego”, organizator i referat *Listy pasterskie biskupa Stanisława Kostki Łukomskiego*; 12-13 października 2007 r. – Łomża. Symposium „Rosjanie północno-wschodniej części Królestwa Polskiego”, Łomżyńskie Towarzystwo Naukowe, referat *Źródła do historii Kościoła prawosławnego północno-wschodniego Mazowsza w zbiorach Archiwum Diecezjalnego w Łomży*; 15 października 2007 r. – Warszawa. Sekcja misjologii WT UKSW, wykład *Główne nurty misji I- XV w.*, prowadzący.

Ks. dr Krzysztof Marczyński SAC: 31 marca 2007 r. – Warszawa. II Ogólnopolski Kongres Ruchów i Stowarzyszeń Katolickich „Media miejscem ewangelizacji i troski o człowieka”, referat *Zadania środków społecznego przekazu w świetle nauczania Kościoła*; 21-22 września 2007 r. – Warszawa. Konferencja organizowana przez Fundację Episkopatu Polski „Dzieło Nowego Tysiąclecia” oraz UKSW, KUL, UJ i UW, referat *Spektakl umierania? Relacje polskich mediów o śmierci i pogrzebie Jana Pawła II w aspekcie teorii komunikacji społecznej*; 22-24 listopada 2007 r. – Warszawa. Konferencja „Dyskurs religijny w mediach” zorganizowana przez Komisję Języka religijnego PAN, Katedrę Komunikacji religijnej PAT oraz Wydział Filologii Polskiej UJ, referat *Kościół katolicki a media*.

Ks. dr Rafał Markowski: 28 listopada 2007 r. Warszawa. UKSW. Przedwodniczenie obradom II Konferencji Naukowej w 50-lecie rozpoczęcia Wielkiej Nowenny Tysiąclecia.

Ks. dr Piotr Mazur: 15 maja 2007 r. – Warszawa. Sesja „Skuteczne wychowanie we współczesnej szkole”. Zorganizowana przez Centralny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Warszawie i Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Lublinie, wykład: *Klasyczna koncepcja wychowania w polskiej szkole XXI*

wiek; 5 grudnia 2007 r. – Lublin. Konferencja „Współczesne wychowanie a pedagogika klasyczna”; organizatorzy: Lubelski kurator oświaty, KUL, Centrum Doskonalenia Nauczycieli Fundacji Teresianum, Fundacja Servire Veritati, wykład *Przemoc i agresja w świetle klasycznej koncepcji wychowania*; 9 stycznia 2008 r. – Radom. Wykład otwarty w ramach Otwartego Uniwersytetu Ekologicznego (Politechnika Radomska): *Człowiek konsumpcji czy konsumpcja człowieka*; 12 marca 2008 r. – Świdnik. Konferencja oświatowa „Wychowanie dzisiaj”, Organizatorzy: Burmistrz Miasta Świdnik, Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Lublinie, wykład *Klasyczna koncepcja wychowania wobec człowieka konsumpcji*; 28 marca 2008 r. – Creutzwald. IV Międzynarodowa Konferencja Naukowa z cyklu „Schyłek cywilizacji zachodniej i nadzieje na przyszłość”; Organizatorzy: Instytut im. Księdza Piotra Skargi, Federacja Pro Europa Christiana, wykład *Revolucja w nowożytnym obrazie Boga*.

Ks. prof. dr hab. Bronisław Mierzwiński: 22-23 stycznia 2007 r. – Warszawa. Sesja Komisji Duszpasterstwa Ogólnego Konferencji Episkopatu Polski, udział w przygotowaniu programu duszpasterskiego na rok 2007/2008 „Przypatrzmy się powołaniu naszemu”; 18 marca 2007 r. – Warszawa. Sympozjum UKSW „W poszukiwaniu prawdy, dobra i piękna. W trosce o rodzinę”, referat *Troska Kościoła o rodzinę*; 28 marca 2007 r. – Bratysława. Sesja Wydziału Teologicznego Uniwersytetu w Tarnawie oraz kierunku socjologii Uniwersytetu w Bratysławie „Religijność katolików na Słowacji”, wykłady: 1. *Metoda teologii pastoralnej*, 2. *Rola nauk empirycznych w teologii praktycznej*; 18 kwietnia 2007 r. – Lublin. Sympozjum z okazji 65. urodzin ks. prof. dra hab. Ryszarda Kamińskiego, „Udział katolików w życiu publicznym. Pastoralne wyzwania Kościoła w Polsce”, referat *Zaangażowanie katolików w życiu gospodarczym*; 23-24 kwietnia 2007 r. – Sieradz. Zjazd Sekcji Pastoralistów Polskich, udział w utworzeniu Polskiego Stowarzyszenia Pastoralistów i Duszpasterzy im. Jana Pawła II, wybrany do Zarządu; 22 maja 2007 r. – Łowicz. Sympozjum w Seminarium Duchownym w Łowiczu, referat *Łowickie przesłanie Jana Pawła II wyzwaniem dla rodzin i szkoły w wychowaniu młodego pokolenia Polaków*; 21-22 stycznia 2008 r. – Warszawa. Sesja Komisji Duszpasterstwa Ogólnego Konferencji Episkopatu Polski, udział w przygotowaniu programu duszpasterskiego na rok 2008/2009 „Otoczmy troską życie”.

Ks. prof. UKSW dr hab. Kazimierz Misiaszek SDB: 22-23 stycznia 2007 r. – Warszawa. Posiedzenie Komisji Duszpasterstwa Ogólnego Konferencji Episkopatu Polski nad wypracowywaniem programu duszpasterskiego na lata 2007-2008: „Bądźmy uczniami Chrystusa”, referat *Misja prorocka i jej realizacja w Kościele w Polsce*; 14-15 lutego 2007 r. – Kazimierz Biskupi.

VII Sympozjum Pastoralne „Wychowywać, ale jak?”, zorganizowane przez WT UAM, Sekcja w Kazimierzu Biskupim, WSD Misjonarzy Świętej Rodziny, Referat Duszpasterstwa Rodzin Polskiej Prowincji Misjonarzy Świętej Rodziny, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu, referat: *System prewencyjny św. Jana Bosko w wychowaniu rodzinnym*; 24 marca 2007 r. – Kraków. XXXVII Sympozjum Katechetyczne Międzyzakonnego Wyższego Instytutu Katechetycznego w Wydziale Teologicznym PAT „Odkrywanie Ducha Świętego w katechezie gimnazjalistów”, referat: *Adresaci katechezy o Duchu Świętym*; 13-14 kwietnia 2007 r. – Białystok. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 w Białymstoku: VIII Białostockie Forum Szkół „Wiarygodność osoby drogą nadziei”, referat *Wiarygodność wychowawcy a nadzieja*; 24-25 września 2007 r. – Warszawa. Konferencja naukowa zorganizowana przez Sekcję Homiletów Polskich i katedry Komunikacji Religijnej oraz Teologii Pastoralnej Szczegółowej w PAT na temat „Metodologia nauk pastoralnych”, referat *Tożsamość katechetyki*; 25-26 września 2007 r. – Poznań. Krajowy Kongres Katechetyczny „Między tradycją a współczesnością” z okazji 5-lecia istnienia miesięcznika „Katecheta”. Arcybiskupie Wyższe Seminarium Duchowne, referat *W poszukiwaniu modelu katechezy dorosłych*; 24 października 2007 r. – Białystok. Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Postawy współczesnej młodzieży wobec kultury”, Niepaństwowa Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Białymstoku, referat *Kulturowy wymiar formacji katechetycznej*; 9 listopada 2007 r. – Warszawa. Konferencja naukowa zorganizowana przez Wydział Teologiczny, Sekcję Katechetyki i Koło Naukowe Katechetów UKSW „Antropologia w teologii systematycznej i praktycznej”, referat *Antropologia w katechezie*; 29 listopada 2007 r. – Katowice. Sympozjum „Ks. Franciszek Blachnicki – katechetyk i pastoralista. W dwudziestą rocznicę śmierci Sługi Bożego” zorganizowane przez Zakład Katechetyki, Pedagogiki Chrześcijańskiej i Katolickiej Nauki Społecznej Wydziału Teologicznego UŚ, referat *Ks. Franciszek Blachnicki jako promotor odnowy katechetycznej*.

Ks. dr Zbigniew Mikołaj Niemirski: 23 marca, 24 czerwca, 2 października, 17 grudnia 2007 r. – Jedlnia k. Radomia, wykłady *Gody życia* (u początku każdej pory roku) w ramach cyklu o tym samym tytule, organizowanego przez Centrum Edukacji Ekologicznej w Nadleśnictwie w Jedlni Letnisko koło Radomia; 9 listopada 2007 r. – Radom. Sympozjum zorganizowanym przez Wydział Sztuki Politechniki Radomskiej, wykład *Zakaz sporządzania wizerunków w Starym Testamencie*; 24 listopada 2007 r. – Radom. Wykład do katechetów diecezji radomskiej *Uczeń Jezusa według Ewangelii*; 30 listopada 2007 r. – Radom. „Odrzucony” świat apokryfów – wykład otwarty w ramach cyklu „Jesień w ostrogach” organizowanego przez Duszpasterstwo Akademickie; 11 grudnia 2007

r. – Zwoleń. Wykład *Matka Boża w apokryfach* wygłoszony na cyklicznym spotkaniu młodych.

Bp prof. UKSW dr hab. Tadeusz Pikus: 1 sierpnia 2007 r. – Warszawa. Ogólnopolski zjazd osób wyjeżdżających do pracy na Wschodzie, Centrum Formacji Misyjnej w Warszawie, referat *Wyzwania duszpasterskie dla Kościoła w krajach byłego Związku Sowieckiego*; 4-9 września 2007 r. – Sibiu (Rumunia). 3rd European Ecumenical Assembly (EEA3), “The Light of Christ shines upon all. Hope for renewal and unity in Europe”, delegat KEP, odpowiedzialny za organizację delegacji polskiej [50 osób], praca w grupach i udział w dyskusji; 27-28 września 2007 r. – Lublin. Sympozjum „Personalizm Polski”, KUL, prezentacja książki *Etiologiczna demarkacja dialogu religijnego w Kościele katolickim*; 28 września 2007 r. – Warszawa. Sympozjum „Jan Paweł II obrońca godności człowieka”, Fundacja Dzieło Nowego Tysiąclecia oraz Wydział Nauki Katolickiej Kurii Metropolitalnej Warszawskiej, wprowadzenie; 6 grudnia 2007 r. – Warszawa. Ogólnopolski Zjazd Referentów ekumenicznych „Implikacje dokumentu Kongregacji Nauki Wiary „*Responsa ad questiones*”, organizacja, wprowadzenie, prowadzenie, słowo końcowe.

Ks. prof. UKSW dr hab. Jan Przybyłowski: 29 września 2007 r. – Łomża. II Forum Młodzieży, referat *Nowe drogi Kościoła w duszpasterstwie młodzieży w świetle nowej ewangelizacji*. 10 i 17 października 2007. Sesja duszpasterska kapłanów Diecezji Łowickiej, referat *Formacja wiernych świeckich do tworzenia wspólnoty parafialnej*.

Ks. dr hab. Edmund Robek SAK: 22-24 kwietnia 2007 r. – Sieradz. Udział w Zjeździe Pastoralistów Polskich. Podczas zjazdu powołano Polskie Stowarzyszenie Pastoralistów i Duszpasterzy im. Jana Pawła II; 6 października 2007 r. – Radom. Sympozjum z okazji 15-lecia Caritas w Radomiu, referat: *Formy pracy charytatywnej w parafii*; wykłady zlecone z teologii pastoralnej na PWT w Warszawie. Sekcja św. Andrzeja Boboli – Bobolanum.

Ks. prof. UKSW dr hab. Jarosław Różański OMI: 28 lutego 2007 r. – Warszawa. Sekcja misjologii WT UKSW oraz Komisja Episkopatu Polski ds. Misji, Sympozjum „Dzieci ofiary głodu”, organizator; 14 marca 2007 r. – Warszawa, Centrum Formacji Misyjnej (CFM), wykład *Misje a promocja ludzka*; 17 kwietnia 2007 r. – Warszawa. Sekcja misjologii WT UKSW i Komisja Episkopatu Polski ds. misji, Sympozjum: „*Fidei donum* – główne postulaty encykliki Piusa XII i ich realizacja w Polsce”, referat *Sytuacja Kościoła w Afryce inspiracją do powstania „Fidei donum”*; 21-22 kwietnia 2007 r. – Pieniężno. Mi-

syjne Seminarium Duchowne Księży Werbistów, Sympozjum „*Logos spermaticos* jako inspiracja działalności misyjnej”, referat *Religie synkretyczne próbą inkulturacji?*; 24 kwietnia 2007 r. – Warszawa. Wykład *Tradycyjna rodzina afrykańska wobec współczesnych przemian* w Instytucie Orientalistycznym UW; 25 kwietnia 2007 r. – Tarnów. Małopolski Urząd Wojewódzki, oddział w Tarnowie, WT PAT, sekcja w Tarnowie, Sympozjum „Afryka wyzwanie dla Europy”, referat *Główne wyzwania dla Kościoła w Afryce*; 22 maja 2007 r. – Warszawa. Sekcja misjologii WT UKSW oraz Departament Współpracy Rozwojowej MSZ i Prowincjalny Sekretariat ds. Misji Księży Werbistów w Polsce, Sympozjum „Wkład o. Mariana Żelazka SVD w kształtowanie tożsamości misyjnej w Polsce”, współorganizator; 24 maja 2007 r. – Olsztyn. Instytut Nauk Politycznych oraz Instytut Historii i Stosunków Międzynarodowych UWM, Sympozjum „Przywódcy i przywództwo we współczesnej Afryce”, referat *Przemiany w systemie społeczno-politycznym północnokameruńskich Kirdi*; 18-20 czerwca 2007 r. Pieniężno. Polskie Towarzystwo Afrykanistyczne, I Kongres Afrykanistów Polskich, współorganizator i referat *Misjonarze wobec antropologii*; 28 sierpnia – 2 września 2007 r. – Pieniężno. III Międzynarodowy Kongres Stowarzyszenia Misjologów Katolickich (IACM), uczestnik; 14 września 2007 r. – Warszawa. Centrum Formacji Misyjnej, Wykład inauguracyjny nowego roku formacyjnego *Metoda misyjna kard. Adama Kozłowieckiego*; 16 września 2007 r. – Łomża. Wykład inauguracyjny w WSD w Łomży *Kerygma Jezusa i kerygma Apostołów wobec różnorodności kulturowej świata*; 7 października 2007 r. – Warszawa. CFM, wykład *Misje a inkulturacja*; 28 listopada 2007 r. – Warszawa. CFM, wykład *Najważniejsze wydarzenia w ewangelizacji Afryki*; 11 grudnia 2007 r. – Warszawa. Sekcja misjologii WT UKSW oraz Papieskie Dzieła Misyjne, Sympozjum „*Ecclesia in Europa*. Wybrane problemy Kościoła w Europie w świetle posynodalnej adhortacji Jana Pawła II”, współorganizator; 9 stycznia 2007 r. – Warszawa. Centrum Formacji Misyjnej w Warszawie, wykład *Adaptacja misyjna*; 20 lutego 2008 r. – Warszawa. Sympozjum „50 lat Papieskiego Dzieła Misyjnego Dzieci w Polsce. Dzieci – dzieciom misji”, organizowane przez Sekcję misjologii WT UKSW oraz PDM, współorganizator; 27 lutego 2008 r. – Warszawa. Sympozjum organizowane przez Instytut Papieża Jana Pawła II oraz Sekcję misjologii WT UKSW „Wydźwięk pielgrzymek Jana Pawła II do Meksyku”, współorganizator. Prowadzenie „Warszawskich Spotkań Misjologicznych”.

Ks. dr Jan Rusiecki SDB: 7-8 marca 2007 r. – Warszawa. Sekcja duchowości WT UKSW, Instytut Filologii Polskiej, Polska Prowincja Zgromadzenia Misji, Parafia Świętego Krzyża w Warszawie; Sympozjum „300-lecie Gorzkich Żalów”, referat: „Nabożeństwo *Gorzkich żalów* jako wyraz pobożności ludo-

wej w świetle dokumentów Kościoła”; 17 kwietnia 2007 r. – Warszawa. Sekcja liturgiki WT UKSW, konferencja „Architektura w służbie liturgii”, referat *Lex credendi – lex orandi – lex edificandi*; 12 maja 2007 r. – Warszawa. Salezjański kongres ku czci Maryi Wspomożenia Wiernych, współorganizator, referat *Maryjna pobożność ludowa w nauczaniu Kościoła*, prezentacja nowenny do Maryi Wspomożenia Wiernych; 19 października 2007 r. – Łąd. XXIII Łądzkie Sympozjum Liturgiczne, współorganizator, prowadzenie sympozjum, referat „*Martyrologium romanum*” jako świadectwo świętości Kościoła; 26 listopada 2007 r. – Warszawa. Sekcja misjologii WT UKSW, „Warszawskie Spotkania Misjologiczne”, wykład *Liturgia w krajach misyjnych*.

Prof. dr hab. Eugeniusz Sakowicz: 3 grudnia 2007 r. – Lublin. Katedra Socjologii Prawa i Praw Człowieka Instytutu Socjologii KUL, Sympozjum „Religia a prawa człowieka”, prowadzenie sesji; 11 grudnia 2007 r. – Warszawa. Sekcja misjologii WT UKSW oraz Papieskie Dzieła Misyjne, referat *Seria wydawnicza „Jeden jest Pan” publikowana przez Franciszkańskie Centrum dla Europy Wschodniej i Azji Północnej*”.

Ks. prof. dr hab. Jacek Salij OP: 19 lipca 2007 r. – Góra Świętej Anny. Święto Młodzieży, *Medytacja na temat woli Bożej*; 2 września 2007 r. – Sanktuarium Matki Bożej Szkaplerznej w Aylesford (Anglia). Medytacja *Syn Boży urodzony z Niewiasty*; 3-6 września 2007 r. – Fawley Cort (Anglia). Rekolekcje dla kapłanów Polskiej Misji Katolickiej; 21 września 2007 r. – Warszawa. Muzeum Porczyńskich, sympozjum pt. „Dar Bożej Opatrzności”, referat *Zawierzenie Bożej Opatrzności*; 27 września 2007 r. – Lublin. KUL, sympozjum „Personalizm polski”, referat *Personalizm w polskiej myśli teologicznej*; 4 października 2007 r. – Warszawa. Zamek Królewski, wykłady dla nauczycieli, *Biblijne spory i sądy*; 11 października 2007 r. – Warszawa, UKSW. W cyklu wykładów pt. „Święty Tomasz z lotu ptaka”, *Dlaczego św. Tomasz?*; 15-18 października 2007 r. – Kielce. WSD rekolekcje; 20 października 2007 r. – Rogów k. Łodzi, Chrześcijańskie Forum Pracowników Nauki, konferencja „Nauka – Etyka – Wiara”, referat *Wiara jako owoc łaski i wolnej woli*; 22 października 2007 r. – Warszawa. Centrum Myśli Jana Pawła II, Teatr Wielki Opera Narodowa, Muzeum Teatralne, referat *Słowo Boże i Bóg Słowo*; 27-30 października 2007 r. – Świdnica. WSD rekolekcje; 6 listopada – Warszawa. Tydzień Kultury Chrześcijańskiej, udział w panelu „Pamięć czy tożsamość. O powołaniu i historii”; 15 listopada 2007 r. – Warszawa. Parafia św. Dominika, w ramach cyklu pt. „Wiara i okolice”, referat *Rodzina jako dom duchowy*; 29 listopada 2007 r. – Warszawa. Stowarzyszenie „Rodzina Wojskowa”, konferencja pt. „Kobieta a obronność”, referat *Kobieta w Piśmie Świętym*; 12 grudnia 2007 r. – Warszawa. Kate-

dra Metodologii Matematycznej Fizyki UW, referat *Czy Kościół nie związał się zbyttnio z prawicą?*; 17 grudnia 2007 r. – Politechnika Krakowska, referat *Patriotyzm dzisiaj*.

Ks. prof. UKSW dr hab. Adam **Skreczko**: 22 marca 2007 r. – Białystok. Konferencja „Rozwijanie u dzieci i młodzieży umiejętności negocjacyjnego rozwiązywania konfliktów i problemów oraz innych umiejętności z zakresu komunikacji społecznej”, referat: *Wychowanie – ale jakie?*; 29 marca 2007 r. – Wasilków, Konferencja dla nauczycieli i rodziców „Wychowanie do wartości”, referat: *Postawy nauczyciela wobec szans i zagrożeń wychowania ku wartościom*; 19 kwietnia 2007 r. – Siedlce. Sympozjum „Biskup Ignacy Świrski – osoba i dzieło”, referat: *Ks. Ignacy Świrski – wychowawca i profesor (okres wileński i białostocki)*; 13-15 maja 2007 r. – Augustów. Konferencja „Dziecko-Etyka-Ekonomia”, referat: *Dziecko wobec zagrożenia płynącego z mediów*; 17-19 maja 2007 r. – Białowieża. Konferencja międzynarodowa „Chrześcijańskie dziedzictwo duchowe narodów słowiańskich. Wokół kultur śródziemnomorskich. Język. Literatura. Kultura. Historia”, referat: *Wychowanie w rodzinie według św. Jana Chryzostoma*; 24-25 września 2007 r. – Białowieża. Konferencja z okazji Jubileuszu XXX-lecia Wydziału Pedagogiki i Psychologii UwB „Wychowanie patriotyczne. Tradycje i współczesność”, referat *Patriotyzm zadaniem Kościoła*; 26-28 września 2007 r. – Białystok. Ogólnopolska Konferencja Stowarzyszenia Samorządowych Ośrodków pomocy Społecznej FORUM, referat: *Sieroctwo społeczne wyzwaniem dla Kościoła*; 14 października 2007 r. – Białystok. Jubileuszowe XXV Dni Kultury Chrześcijańskiej, referat: *Miłość do dziecka w rodzinie*; 24 listopada 2007 r. – Warszawa. ISNaR UKSW, Sympozjum „Słowa i antysłowa we współczesnych dyskusjach o małżeństwie i rodzinie”, referat: *Manipulowanie słowem w dyskusjach o rodzinie*; 27 listopada 2007 r. – Turośń Kościelna. Ogólnopolskie warsztaty „Rodzina jako fundament wychowania”, referat: *Rodzina jako fundament wychowania*; 28 listopada 2007 r. – Warszawa. II Konferencja naukowa „W 50-lecie rozpoczęcia Wielkiej Noweniny Tysiąclecia”, referat: *Teologia małżeństwa i rodziny w Wielkiej Nowennie Tysiąclecia*; 5-6 grudnia 2007 r. – Białystok. III Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Szkoleniowa „Życiodajna śmierć – pamięci Elizabeth Kubler-Ross”, referat: *Dziecko wobec śmierci bliskiej osoby*.

Prof. UKSW dr hab. Jan Wiktor **Sienkiewicz**: 20-22 marca 2007 r. – Częstochowa. Wydział Nauk Humanistycznych Akademii Polonijnej w Częstochowie przy współpracy O.O. Paulinów oraz Katedry Historii Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa w Poznaniu, Interdyscyplinarna konferencja międzynarodowa „Kustosze Pamięci Narodowej ‘Myśląc Ojczyzna’”, referat *Polscy „galer-*

nicy” w powojennym Londynie. *Pomiędzy patriotyzmem a kosmopolityzmem*; 22-24 maja 2007 r. – Częstochowa. Wydział Nauk Humanistycznych Akademii Polonijnej w Częstochowie przy współpracy Szkoły Bezpieczeństwa w Poznaniu, II Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Tradycja i uniwersalia”, referat *Polskie środowisko artystyczne w Londynie po drugiej wojnie światowej. Z prądem czy pod prąd narodowej tradycji?*; 13-15 czerwca 2007 r. – Toruń. Zakład Historii Sztuki Nowoczesnej Wydziału Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz Stowarzyszenie Sztuki Nowoczesnej, Ogólnopolska konferencja „Dzieje krytyki artystycznej i myśli o sztuce”, referat *Polskie galerie sztuki w Londynie w oczach polskiej i brytyjskiej krytyki artystycznej*; 23 października 2007 r. – Warszawa. Sekcja teologii kultury WT UKSW, Sympozjum „Tożsamość europejska a kultura Polska”, referat *Przestrzenie sztuki – polscy malarze w Europie*.

Ks. dr Teofil Siudy: 27 września 2007 r. – Skarżysko-Kamienna. Sympozjum „Sakrament miłości. Idee przewodnie Adhortacji apostołskiej *Sacramentum caritatis* Benedykta XVI”, referat *Trynitarny wymiar Eucharystii*; 24 października 2007 r. – Lublin. Sympozjum z okazji 50-lecia Katedry Mariologii KUL „Mariologia polska w kontekście kultury XXI wieku”, referat *Mariologia polska o mariologii Jana Pawła II*; 8-10 listopada 2007 r. – Rzym. Papieaska Międzynarodowa Akademia Maryjna, Spotkanie wykładowców mariologii – prezentacja książki polskich mariologów *La Vergine Maria nel magistero di Giovanni Paolo II*, red. T. Siudy, PAMI, Città del Vaticano 2007.

Ks. dr hab. Tomasz Stępień: 10 maja 2007 r. – Warszawa. UKSW, Bielańskie wykłady otwarte – *A po co nam ciało? Orficka a chrześcijańska wizja człowieka*; 22 września 2007 r. – Warszawa. Sympozjum „Pod skrzydłami Bożej Opatrzności”, referat *Istota Bożej Opatrzności*.

Ks. dr Tomasz Szyszka SVD: 10 stycznia 2007 r. – Warszawa. Centrum Studiów Latinoamerykańskich [CESLA] UW, wykład *Ewangelizacja inkulturacyjna ludu Amara*; 11 stycznia 2007 r. – Warszawa. UKSW, Bielańskie wykłady otwarte, wykład *Czym się różnimy od Indian znad jeziora Titicaca?*; 30 marca 2007 r. – Warszawa. CESLA UW, wykład dla studentów i pracowników *Polscy misjonarze w Ameryce Łacińskiej*; 21 kwietnia 2007 r. – Pieniężno. Misyjne Seminarium Duchowne Księży Werbistów, Sympozjum „Logos spermatikos jako inspiracja działalności misyjnej”, referat *Pozytywne elementy kultur andyjskich dla chrześcijaństwa*; 17 maja 2007 r. – Mińsk Mazowiecki. Uniwersytet III Wieku w Mińsku Mazowieckim, wykład *Andyjska koncepcja chrześcijaństwa*; 22 maja 2007 r. – Warszawa. Sekcja misjologii WT UKSW, Sympozjum

„Wkład o. Mariana Żelazka SVD w kształtowanie tożsamości misyjnej w Polsce”, organizator i referat *Pomoc Kościoła w Polsce w rozwój placówki misyjnej w Puri*; 26 maja 2007 r. – Warszawa. CESLA UW, wykład *Boliwia*; 28 sierpnia – 2 września 2007 r. – Pieniężno. III Międzynarodowy Kongres Stowarzyszenia Misjologów Katolickich, uczestnik; 11-14 września 2007 r. – Petersburg. Wyższe Seminarium Duchowne Księży Werbistów, wykłady *Wstęp do misjologii*; 25 września 2007 r. – Warszawa. UKSW, IX Festiwal Nauki, referat *Dlaczego w Andach diabły tańczą dla Maryi?*; 17-18 listopada 2007 r. – Suwałki (filia WT UKSW), wykład *podstawy misjologii*; 5 grudnia 2007 r. – Warszawa. CESLA UW, sympozjum „Peru 2007”, referat *Realia pracy duszpasterskiej w Peru w okresie konfliktu i dziś*; 7 grudnia 2007 r. – Warszawa. Centrum Formacji Misyjnej [CFM] w Warszawie, wykład *Wybrane aspekty z historii ewangelizacji Ameryki Łacińskiej*; 11 grudnia 2007 r. – Warszawa. Sekcja misjologii WT UKSW oraz PDM, Sympozjum „*Ecclesia in Europa*. Wybrane problemy Kościoła w Europie w świetle posynodalnej adhortacji Jana Pawła II”, współorganizator; 9 stycznia 2007 r. – Warszawa. CFM, wykład *Adaptacja misyjna*; 24 stycznia 2008 r. – Mińsk Mazowiecki. Uniwersytet III wieku, referat *Tradycja synodalna w Ameryce Łacińskiej*; 20 lutego 2008 r. – Warszawa. Sekcja misjologii WT UKSW oraz PDM, Sympozjum „50 lat Papieskiego Dzieła Misyjnego Dzieci w Polsce. Dzieci – dzieciom misji”, współorganizator; 27 lutego 2008 r. – Warszawa. Sympozjum organizowane przez Instytut Papieża Jana Pawła II w Wilanowie oraz sekcję misjologii WT UKSW „Wydźwięk pielgrzymek Jana Pawła II do Meksyku”, wykład *Jan Paweł II na tropach historii ewangelizacji Meksyku*. Uczestnictwo w Warszawskich Spotkaniach Misjologicznych.

Ks. prof. UKSW dr hab. Piotr Tomasiak: 25-26 września 2007 r. – Poznań. WT UAM Krajowy kongres katechetyczny „Między tradycją a współczesnością”, referat *Wyznaniowa lekcja religii jako element systemu edukacyjno-oświatowego*; 10-11 października 2007 r. – Toruń. UMK w Toruniu i Uniwersytet Carla Ossietzky’ego w Oldenburgu, Polsko-niemieckie ekumeniczne kolokwium pedagogiczno-religijne „Zapoznane wymiary edukacji”, referat *Edukacja religijna w Polsce. Stan, szanse i zagrożenia*; 7-8 marca 2008 r. – Poznań. Drukarnia i Księgarnia Św. Wojciecha, VII sympozjum katechetyczne „Katecheza wobec problemów współczesnej szkoły”, referat *Wspierająca rola katechezy w wychowaniu dzieci i młodzieży*.

Oprac. Wojciech Kluj OMI